STJERNEN

144. ÅRGANG • NUMMER 6 • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • JUNI 1995

STJERNEN

JUNI 1995

På omslaget:
Forsiden: Kristus viser sig for Joseph Smith og Oliver Cowdery i templet i Kirtland, af Robert T. Barrett. »Vi så Herren stå ... foran os,« vidnede profeten Joseph Smith. »Hans øjne var som en ildslue, hans hår var hvidt som nyfalden sne, ag hans ansigt overgik solen i klarhed« (L&P 110:2-3). Nutidsåbenbaringer som denne giver os en større kundskab om Frelseren. Læs præsident Gordon B. Hinckleys hyldest til profeten Joseph Smith (side 8) og »Nyt lys på Jesu jordiske liv og lærdomme« (side 32.)
Bagsiden: Den opstandne Kristus velsigner de nephitiske børn, af Robert T. Barrett.

***Børnestjernens* forside:**
Fællesbøn, af Simon Dewey. Dette var et af de 500 kunstværker fra hele verden, som blev sendt ind til den tredje internationale kunstkonkurrence, som Kirkens museum for de sidste dages helliges kunst og historie udskrev i 1994.

ARTIKLER

ISÆR FOR UNGE

FASTE PUNKTER

BØRNESTJERNEN

JUNI 1995 • 144. årgang • Nummer 6
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift.

Redaktionens adresse:
Translation Division
Hans Egedes Gade 2, 1. • DK-2200 København N
Tlf. 31 391366; fax 31 391367

Distribution:
Nordisk Distributions Center
Smedevangen 9 • DK-3540 Lynge
Tlf. 42 187727; fax 42 187982

Kirkens internationale tidsskrift udgives månedligt på dansk, engelsk, finsk, fransk, hollandsk, italiensk, japansk, kinesisk, koreansk, norsk, portugisisk, samoansk, spansk, svensk, tongansk og tysk; hveranden måned på indonesisk og thailandsk; kvartalsvis på bulgarsk, islandsk, russisk, tjekkisk og ungarsk.

STJERNEN (ISSN 0900-2545) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, UT 84150. Subscription price $ 10.00 per year, $ 1.00 per single copy. Thirty days' notice required for change of address. When ordering a change, include address label from recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA. Subscription information telephone number: 801-240-2947
POSTMASTER: Send address changes to IM at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA.

Abonnement:
12 numre DKK 80,- (inkl. moms og porto). Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lynge.
USA og Canada: US $ 10.00
(Surface mail).
Udkommer 12 gange om året
Printed by: BG Offset • DK-3500 Værløse • Denmark

ISSN 0900-2545 • 95986 110

KOMMENTARER FRA LÆSERNE

UNDERVISNING I EVANGELISKE PRINCIPPER

Som underviser i evangeliske principper i mit ward, er jeg dybt taknemlig for den fantastiske hjælp, som jeg finder i *O le Liahona* (samoansk). Artiklerne er en nyttig kilde til undervisningen i evangeliske principper.

Jeg holder også af at læse om beretninger og vidnesbyrd fra hellige i andre lande. Det minder mig om, at jeg har brødre og søstre, som også er velsignet med Jesu Kristi evangelium.

Jeg ser frem til at modtage tidsskriftet hver måned. Jeg ville ønske, at alle kunne modtage et eksemplar.

Aleni Saulo Fuatimau
Satapuala Ward
Upolu Vest Stav, Samoa

EN ELSKET SKAT

De sidste tre år af mine 14 år i Kirken har jeg boet i USA. I den periode mistede jeg kontakten med *Liahona* (spansk), og der opstod et tomrum i mit liv. Først for ganske nylig opdagede jeg, at jeg kunne abonnere på tidsskriftet her.

Liahona er mit kompas. Det er skrevet på mit eget dyrebare sprog, det sprog, som jeg kommunikerer med min himmelske Fader på. Artiklerne, især dem, der er skrevet af Brødrene, rører mig dybt og styrker mit vidnesbyrd.

Tidsskriftet opbygger mig, nærer min ånd, hæver mig til nye højder og opmuntrer mig til at gøre godt.

Jeg betragter hvert eneste eksemplar som en elsket skat.

Leda Carolina Sarmiento Schwartz
White Plains 1. Ward
Suitland Stav, Maryland

ET MEDLEM FRA LITAUEN

Jeg er 41 år og har været medlem af Kirken i Litauen siden februar 1993. Siden jeg er blevet medlem af Kirken, er jeg blevet et nyt menneske, også overfor mig selv. Selvom livet kan være vanskeligt, føler jeg en indre tryghed, fordi jeg har et vidnesbyrd om Jesus Kristus samt om Kirken og dens lære.

Som videnskabsmand med et materialistisk livssyn var det svært for mig at tage imod det budskab, som missionærerne kom med. Jeg er taknemlig for deres ædle indsats. I dag er jeg præstedømmebærer og tjener som hjemmelærer.

Min hustru er ikke medlem, men sammen organiserer vi familieaftener med andre medlemmer af vores gren, Vilnius 1. Gren. Vi har også mulighed for at læse Kirkens russisksprogede tidsskrift *Liahona*.

Gazim Bizhanov
Vilnius, Litauen

UPDATE: Kildeangivelsen på sangen »Snart kommer julen,« som var med i Børnestjernen i december 1994, skulle have lydt som følger: Tilpasset fra digtet »The Nativity Story« af Avon Allen Compton. Tekst og musik: Patricia Kelsey Graham, f. 1940. © 1980 SDH.

»Hvis I er villige og lydige«

Præsident Gordon B. Hinckley

For nogen tid siden stod jeg på Trafalgar Square i London og kiggede op på statuen af Lord Nelson. Nederst på soklen står de ord, som han udtalte om morgenen inden slaget ved Trafalgar: »England forventer, at hver mand gør sin pligt.« Lord Nelson faldt hin historiske dag i 1805 sammen med mange andre, men nationen England blev reddet, og Storbritannien blev et imperium.

Men siden da er der blevet kastet meget smuds på begreberne pligt og lydighed. Men det er ikke noget nyt; det har man kendt til siden tidernes morgen. Esajas sagde til det gamle Israel:

»Hvis I er villige og lydige, skal I fortære landets goder;

men hvis I er modvillige og genstridige, skal I fortæres af sværdet« (Es 1:19-20).

Jeg mindes, at jeg sad i Tabernaklet i Salt Lake City som 14-15-årig – oppe på balkonen lige bagved uret – og hørte præsident Heber J. Grant fortælle

Som dreng hørte Samuel, herover, Herrens røst og vandrede i lydighed mod Guds befalinger. Som stor profet, til venstre, erklærede han sin lydighed over for kong Saul: »At adlyde er bedre end offer, at lytte er bedre end vædderens fedt«

SAMUEL IUNDERVISER SAUL, AF TED HENNINGER, (TIL HØJRE) DRENGEN SAMUELS SYN, AF WILLIAM HENRY MARGETSON

om de erfaringer, han havde gjort, da han læste Mormons Bog som dreng. Han talte om Nephi og den store indflydelse, som Nephi havde haft på hans liv. Og så citerede han med en stemme så fuld af overbevisning, at jeg aldrig vil glemme det, disse storslåede ord fra Nephi: »Jeg vil gå og gøre det, som Herren har befalet, thi jeg ved, at Herren ikke giver menneskene nogen befaling, uden at han åbner en udvej for dem, så at de kan udføre det, som han befaler dem« (1 Nephi 3:7).

Jeg traf da i mit unge hjerte en beslutning om at bestræbe mig på at gøre det, som Herren havde befalet. Hvilke fantastiske ting sker der ikke, når mænd og kvinder vandrer i tro og er lydige mod det, som kræves af dem! Jeg husker, at jeg læste beretningen om orlogskaptajn William Robert Anderson, den kaptajn, som førte u-båden *Nautilus* under polarisen fra Stillehavet til Atlanterhavet, et farligt vovestykke. Historien opregnede en række andre farlige rejser og sluttede så af med en bemærkning om, at orlogskaptajnen altid bar et slidt, lille kort i sin tegnebog. På kortet stod: »Jeg tror, at Gud altid vil bane en vej, hvor der ikke findes nogen vej.«

Jeg tror også, at Gud altid vil bane en vej, hvor der ikke findes nogen vej. Jeg tror, at hvis vi vil vandre i lydighed mod Guds befalinger, hvis vi vil følge præstedømmets råd, så vil han bane en vej der, hvor der ikke synes at være nogen vej.

PROFETERNES LYDIGHED

Vi erindrer den bibelske beretning om drengen Samuel, der som barn hørte Herrens røst og svarede: »Tal, din tjener hører« (1 Sam 3:10). Fra den dag af vandrede Samuel i lydighed mod Guds befalinger og blev en stor profet i Israel. Det var ham, der udvalgte og ordinerede både kong Saul og kong David. Og det var over for Saul, at Samuel fremsatte den revselse, som har genlydt lige siden: »At adlyde er bedre end offer, at lytte er bedre end vædderens fedt« (1 Sam 15:22).

Jeg finder lignende styrke i en udtalelse om profeten Elias, som advarede kong Akab om den tørke og hungersnød, som skulle ramme landet. Men Akab afviste ham hånligt. Og Herren gav derpå Elias besked på at gå hen og skjule sig ved bækken Kerit, hvor han skulle drikke af bækken og få mad af ravnene. Skriften fremkommer med en enkel og pragtfuld udtalelse om Elias: »Så gik han, og han gjorde, som Herren havde befalet« (1 Kong 17:5).

Ingen protester. Ingen undskyldninger. Ingen udflugter. Elias gik ganske enkelt hen og »gjorde, som Herren havde befalet«. Og derved undgik han de frygtelige ulykker, som ramte dem, der spottede, protesterede og tvivlede.

FØLELSER AF UTILSTRÆKKELIGHED

Det er ikke altid let at være lydig mod Herrens røst. Vi kan føle os utilstrækkelige. Vi kan søge trøst i den samtale, som Moses havde med Jehova, som kaldte ham til at føre Israel ud af Egypten. På det tidspunkt var Moses flygtning og fårehyrde. Han må have følt sig totalt utilstrækkelig!

»Men Moses sagde til Herren: 'Undskyld mig, Herre, men jeg har ikke ordet i min magt ... Jeg har svært ved at udtrykke mig i ord.' (Og så kan jeg næsten høre ham sige: 'Bed mig ikke om det.')

Da sagde Herren til ham: 'Hvem gav mennesket en mund? ...

Gå nu! Jeg vil være med din mund og fortælle dig, hvad du skal sige'« (2 Mos 4:10-12).

HEBER C. KIMBALLS KALDELSE

I 1837, mens Kirken oplevede en svær tid i Kirtland i Ohio, kaldte profeten Joseph Smith Heber C. Kimball til at drage på mission til England for at indlede missioneringen der. Bror Kimball udbrød ydmygt: »O, Herre, jeg er en mand, der stammer, og som er helt uegnet til et sådant virke. Hvordan kan jeg

ILLUSTRERET AF GARY KAPP

prædike i det land, der er kendt i hele den kristne verden for sin visdom, kundskab og fromhed … og til et folk, hvis intelligens er legendarisk!«

Men senere tilføjede han tankefuldt: »Alle disse betragtninger fik mig dog ikke til at vige fra pligtens sti. I det øjeblik, hvor jeg forstod min himmelske Faders vilje, følte jeg mig fast besluttet på at trodse alle farer i tro på, at han ville støtte mig ved sin almægtige kraft og begave mig med alle de egenskaber, jeg havde brug for. Og skønt min familie var mig så inderligt kær, og skønt jeg var nødt til at efterlade dem i armod, mente jeg, at sandhedens sag, Kristi evangelium, gik forud for ethvert andet hensyn« (citeret i Orson F. Whitney, The Life of Heber C. Kimball, Salt Lake City: Bookcraft, 1967, side 104).

Han drog over havet og påbegyndte arbejdet i Preston i Lancashire, mens selve helvedes djævle kæmpede mod ham og hans ledsagere. Og således begyndte et værk i den del af verden, som har velsignet talrige mennesker.

VANSKELIGE OPGAVER

De opgaver vi får her i livet eller de ting, som vi kommer ud for, kan være vanskelige. Mange sidste dages hellige pionerer må have følt det sådan – og det samme gælder de, der er pionerer for Herren under vanskelige forhold i dag. Den spedalske Na'aman drog med sine heste og vogne med gaver og guld ned til profeten Elisa for at blive helbredt. Og uden at tale med ham sendte Elisa en budbringer ud, som sagde: »Gå

Selv om Heber C. Kimball følte sig utilstrækkelig adlød han Herrens kald i 1837 til at missionere i England. I sin ivrighed efter at komme i gang kunne han ikke vente på at skibet skulle lægge til i havnen, så han roede i land.

hen og bad dig syv gange i Jordan, så bliver din krop rask, og du bliver ren« (se 2 Kong 5:1-10).

Men Na'aman, den stolte aramæiske hærfører, følte sig krænket over så usmagelig en anmodning og drog bort. Kun fordi hans tjenere bad ham inderligt om det, ydmygede han sig og vendte tilbage. Og skriften siger: »Så gik han ned og dyppede sig syv gange i Jordan, som gudsmanden havde sagt, og hans krop blev så rask som en lille drengs, og han blev ren« (se versene 11-14).

Til tider er det netop den opgave, som vi gerne vil undgå, der giver os den største velsignelse.

For mange år siden var jeg på mission i England. Jeg var blevet kaldet til at arbejde på det europæiske missionskontor i London under præsident Joseph F. Merrill fra De Tolvs Råd, som på det tidspunkt var præsident for Den Europæiske Mission. En dag bragte tre-fire London-aviser anmeldelser af et genoptryk af en gammel, hadefuld bog, som blev udgivet for at være mormonernes historie. Præsident Merrill sagde til mig: »Tag ned til forlæggeren og gør indsigelse mod det.« Jeg så på ham og skulle til at sige: »Da ikke mig.« Men jeg sagde spagfærdigt: »Javel, sir.«

Jeg tøver ikke med at sige, at jeg var rædselsslagen. Jeg gik op på mit værelse og havde det, som Moses må have haft det, da Herren befalede ham at opsøge Farao. Jeg opsendte en bøn. Jeg havde ondt i maven af skræk, mens jeg gik hen til stationen på Goodge Street for at tage undergrundsbanen til Fleet Street. Jeg fandt frem til forlæggerens kontor og gav receptionisten mit visitkort. Hun tog det, gik ind på kontoret og vendte kort efter tilbage med en besked om, at forlæggeren ikke havde tid til at tale med mig. Jeg svarede, at jeg var rejst over 8000 kilometer, og at jeg ville vente. I løbet af den næste times tid forsvandt hun ind på hans kontor to-tre gange; og til sidst bød han mig indenfor. Jeg vil aldrig glemme det syn, der mødte mig, da jeg trådte ind. Han sad og røg på en lang cigar og så på mig med et blik, der syntes at sige: »Lad være at forstyrre mig.«

Jeg havde boganmeldelserne i hånden. Jeg kan ikke huske, hvad jeg derefter sagde. En anden magt syntes at tale gennem mig. Til at begynde med var han meget modvillig, ja, endda fjendtlig. Men så begyndte han at bløde op. Han endte med at love at gøre noget ved sagen. Inden for en time fik samtlige boghandlere i England besked på at sende bøgerne tilbage til forlaget. Med store omkostninger fik han tilføjet en erklæring forrest i bogen, hvori der stod, at bogen ikke kunne betragtes som historisk, men kun som ren skønlitteratur, og at den ikke havde til hensigt at såre de velansete mormoner. Flere år senere ydede han Kirken en anden stor tjeneste, og hvert år indtil hans død modtog jeg en julehilsen fra ham.

Jeg erfarede, at når vi bestræber os på at være lydige mod præstedømmets opfordringer, vil Herren bane en vej, selvom der ikke synes, at være nogen udvej.

Jeg bærer jer mit vidnesbyrd, at de sidste dages helliges lykke, fred, fremgang, vækst, evige frelse og ophøjelse ligger i at vandre i lydighed mod Guds præstedømmes formaninger. Vi synger: »Hav tak for profeten, du sendte« (*Salmer og Sange*, nr. 13). Lad os altid følge profeten.

Hvis vi vil virke med tro, bøn og beslutsomhed, kan vi udrette meget godt, især for vore egne sjæle.

Må vi være villige og lydige, så vi kan fortære landets goder. Må vi sætte vores lid til vor himmelske Fader og gå fremad med ydmyghed i hjertet, så vi kan være værdige til at modtage hans velsignelser. □

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERNE

1. Hvis vi vandrer i lydighed mod Guds befalinger, vil han bane en vej for os.
2. Det er ikke altid let at være lydig mod Herren.
3. Til tider er det netop de opgaver, vi gerne vil undgå, som giver os de største velsignelser.
4. Vores lykke, fred, fremgang, vækst og ophøjelse ligger i at være lydige mod Guds præstedømmes formaninger.

Da den stolte Na'aman til sidst adlød profeten Elisa og dyppede sig selv i Jordanfloden, blev hans spedalske krop »så rask som en lille drengs, og han blev ren« (2 Kongebog 5:14).

ILLUSTRERET AF PAUL MANN

JOSEPH SMITH, I SANDHED EN PROFET

Præsident Gordon B. Hinckley

En bekendt sagde en dag til mig: »Jeg beundrer din kirke. Jeg tror, at jeg kan godtage alt, hvad den står for – bortset fra Joseph Smith.« Til dette svarede jeg: »Den udtalelse er jo selvmodsigende. Hvis du kan godtage åbenbaringen, må du også godtage åbenbareren.«

Det er mig en gåde, hvordan nogle mennesker kan tale rosende om Kirken og dens virke, mens de samtidig taler nedsættende om ham, den Herrens tjener, gennem hvem hele Kirkens opbygning, lærdomme og holdninger blev åbenbaret. De søger at plukke træets frugt, mens de samtidig afskærer den rod, som det vokser af.

Der er nu gået 150 år, siden Joseph Smith led martyrdøden, og verdenshistorien vidner om den indflydelse, som denne enestående profet har haft.

Mormonernes såkaldte sundhedsregler, der lovprises af mange i disse tider, hvor der forskes i cancer og hjertesygdomme, er i virkeligheden en åbenbaring, som Joseph Smith modtog i 1833 som et »visdomsord« fra Herren (L&P 89:1). Det kunne på ingen måde være udsprunget af den tids kendskab til ernæring, ej heller kunne det være opstået i hovedet på den mand, som bekendtgjorde det. Set i lyset af den medicinske forskning er det et mirakel, som har sparet utallige tusinder for ufattelige lidelser og død.

Slægtsforskning er en populær hobby i dag. Tusinder over hele verden har vendt blikket mod det, der bliver kaldt mormonernes skatkammer for slægtshistoriske data. Men dette storslåede program udsprang ikke af en hobby. Det er en udbygning af profeten Joseph Smiths lærdomme. Han erklærede, at vi ikke kan blive frelst uden vore forfædre, dem, som ikke havde kendskab til evangeliet og derfor ikke kunne opfylde dets betingelser eller nyde godt af dets muligheder.

Kirkens bemærkelsesværdige organisation, som har fået så megen opmærksomhed, blev opbygget af ham gennem åbenbaring, og der sker ingen ændringer eller tilføjelser til denne organisation, uden at man først konsulterer de åbenbaringer, som profeten modtog.

Velfærdsprogrammet, som folk ofte antager er af nyere oprindelse, bygger på principper, som Joseph Smith fremsatte i Kirkens første dage. Det samme gælder hjemmeaftensprogrammet, der ikke er andet end en forlængelse af en tidlig åbenbaring om forældres ansvar, nemlig at opdrage deres børn i »lys og sandhed« (L&P 93:40).

For ikke så længe siden var jeg ude at flyve, og jeg faldt i snak med en ung mand, som sad ved siden af mig. Vi drøftede mange forskellige emner og nåede til sidst frem til religion. Han sagde, at han havde læst en hel del om mormonerne, og der var meget, som han beundrede,

KRISTUS VISER SIG FOR JOSEPH SMITH OG OLIVER COWDERY I TEMPLET I KIRTLAND, AF GARY E. SMITH

ILLUSTRERET AF DALE KILBOURN

men han var meget fordomsfuld over for Kirkens oprindelse og i særdeleshed Joseph Smith.

Han var aktivt medlem af et andet trossamfund, og da jeg spurgte ham, hvorfra han havde sine oplysninger om de sidste dages hellige, sagde han, at de stammede fra hans egen kirkes publikationer. Jeg spurgte ham, hvilket firma han arbejdede for. Han svarede stolt, at han var sælger for IBM. Jeg spurgte ham så, om han syntes, at det ville være rimeligt, at hans kunder fik beskrevet IBMs produkter af en repræsentant for Xerox. Med et smil svarede han: »Jeg tror, jeg forstår, hvor du vil hen.«

Jeg tog et eksemplar af Lære & Pagter frem fra min mappe og læste de ord, som Herren udtrykte gennem Joseph Smith. Det var de ord, der er oprindelsen til de skikke, som min ven beundrede, samtidig med at han talte nedsættende om den mand, som havde udtalt dem. Inden vi skiltes, lovede han at læse den litteratur, som jeg ville sende ham. Jeg gav ham det løfte, at hvis han bønsomt ville læse dem, ville han ikke alene få bekræftet sandfærdigheden af de lærdomme og skikke, som interesserede ham, men også af den mand, gennem hvem de blev frembragt. Jeg bar derefter mit vidnesbyrd om Joseph Smiths profetiske kaldelse.

Vi tilbeder ikke profeten. Vi tilbeder Gud, vor evige Fader, og den opstandne Herre, Jesus Kristus. Men vi hylder Joseph Smith som det redskab, Herren benyttede til at gengive ældgamle sandheder om det guddommelige evangelium samt det præstedømme, gennem hvilket Guds magt udøves.

Historien om Joseph Smiths liv er historien om et mirakel. Han fødtes i fattigdom, voksede op i modgang, jaget fra sted til sted, pågrebet på falske anklager, ulovligt fængslet og myrdet i en alder af 38 år.

Og dog nåede han på blot 20 år at udføre det, som ingen andre har nået på et helt liv. Han oversatte og udgav Mormons Bog, en bog på 471 sider, som siden er blevet oversat til 38 sprog, og uddrag af den er oversat til andre 48 sprog. Den anerkendes af millioner over hele verden som Guds ord. De åbenbaringer, han modtog, samt de andre skrivelser, han frembragte, er også hellig skrift. Det samlede sideantal af alle disse værker modsvarer næsten hele Det Gamle Testamente, og de fremkom gennem blot én mand i løbet af meget få år.

I løbet af samme periode etablerede han en organisation, som i mere end halvandet århundrede har modstået enhver form for modgang og udfordringer, og som ligeså effektivt leder sine ni millioner medlemmer i dag, som den ledte sine tre tusinde medlemmer for 160 år siden. Der findes tvivlere, som har søgt at bevise, at denne bemærkelsesværdige organisation blot var et pro-

dukt af den tid, som han levede i. Men jeg vil påstå, at denne organisation var lige så enestående og bemærkelsesværdig dengang, som den er i dag. Den var ikke et produkt af sin tid. Den blev givet gennem åbenbaring fra Gud.

Joseph Smiths åbenbaring af menneskets udødelige natur strakte sig fra tilværelsen før fødslen til evighederne hinsides graven. Han sagde, at alle mennesker vil nyde godt af opstandelsen takket være Frelserens forsoning. Men derudover kræves der lydighed mod evangeliets principper, som vil føre til lykke i dette liv og ophøjelse i det kommende liv.

Det evangelium, som han forkyndte, var ikke begrænset til hans egen og fremtidige generationer. Joseph Smiths sind, som var oplært af himlen Gud, omfattede alle mennesker i alle generationer. I løbet af 20 år iværksatte Joseph Smith inden sin død et program, som skulle bringe evangeliet ud til alle jordens nationer. Jeg forbløffes over, hvor dristigt han gik til værks. Selv i Kirkens spædeste begyndelse, i tider med dyster modgang, blev mænd kaldet til at forlade hjem og familie og krydse verdenshavene for at forkynde evangeliets gengivelse. Hans visioner omfattede hele jorden.

Hvis man kommer til Temple Square i Salt Lake City, når Kirken afholder generalkonferencer, vil man se folk fra Nord-, Mellem- og Sydamerika; fra Storbritannien og Afrika; fra Europa; fra Stillehavsområdet og fra Asiens ældgamle lande. De kommer fra nær og fjern. De er blomsten af de visioner, som Joseph Smith, Guds profet, havde. Han så vores tid og kommende tiders herlighed, hvor Herrens værk vil rulle frem over jorden.

Denne opblomstring ville forbløffe de sortsværtede mænd, som ved et kujonagtigt overfald skød og myrdede profeten hin junidag i 1844. Den ville forbløffe Illinois' guvernør Thomas Ford, som havde svoret at beskytte profeten, men som alligevel overgav ham til pøblen. Det var den samme Thomas Ford, som i sit historiske værk skrev, at Joseph Smith »aldrig ville kunne oprette et system, som ville få nogen varig fremgang i fremtiden« (Thomas Ford, *A History of Illinois* ..., som citeret i B. H. Roberts, *Comprehensive History of the Church*, 2:347). Thomas Ford ligger begravet i Peoria i Illinois, og er i dag stort set glemt, mens den mand, som han betragtede som en fiasko, ihukommes over hele verden.

Da jeg var 12 år gammel, tog min far mig med til et præstedømmemøde i den stav, som vi boede i. Jeg sad på den bageste bænk, mens han som stavspræsident sad på forhøjningen. Ved indledningen af dette møde, der var det første af sin art, som jeg deltog i, rejste de tre-fire hundrede tilstedeværende mænd sig. Det var mænd med vidt forskellig baggrund og uddannelse, men hver eneste af dem nærede i sit hjerte den samme overbevisning, mens de sammen sang disse storslåede strofer:

Priser profeten, som skued' Jehova,
Jesus har salvet den herlige seer.
Åbnet blev tidernes fyldes uddeling,
det som var talet, på jorden nu sker.
Stor er hans vælde, hans præstedom varigt,
evigt og altid han nøglerne har;
ædel og tro han sit rige vil arve,
hyldet af hellige kronen han ta'r.
(*Salmer og Sange*, nr. 17)

Der skete et eller andet indeni mig, da jeg hørte disse mænd synge. Ånden fyldte mit hjerte med en vished om, at Joseph Smith i sandhed var en Guds profet. I de mange år, der siden er gået, hvor jeg har læste meget om hans ord og gerninger, er den vished vokset sig stærkere og sikrere.

Stor er hans vælde, hans præstedom varigt,
evigt og altid han nøglerne har;
ædel og tro han sit rige vil arve,
hyldet af hellige kronen han ta'r.
(*Salmer og Sange*, nr. 17). ☐

M U R E N E B R

Richard M Romney
FOTOS: FORFATTEREN

Mure. Stakitter. Barrierer. Mange af os bygger dem i en eller anden form. Fordi vi er bange for at blive såret, beskytter vi os bag jerngitre. Fordi vi er bange for at blive til grin, gemmer vi os bag barrikader, som ingen kan trænge igennem. Men værst af alt er nok intolerancens mure, som er bygget med uvidenhedens mursten og klinet sammen med frygtens mørtel. Rigtig forståelse opnås først, når sådanne mure omstyrtes. Kærlighed og fred opstår først, når murene rives ned sten for sten.

I modsætning til det ingenmandsland, som adskiller Belfasts forskellige bydele, *øverst til venstre,* nyder Debbie Sloan, *i midten,* et varmt venskab med sine katolske og protestantiske klassekammerater på Hazelwood Integrated College.

Y D E S   N E D

De unge sidste dages hellige i Belfast Stav i Nordirland ved en hel del om mure. De står i den situation, at de, i et land, der i århundreder har været hærget af uro og terrorisme, ikke er på nogens side i konflikten – der både er af religiøs og politisk karakter – mellem katolikker og protestanter. Men derfor er de alligevel udsat for barriererne. Hør blot på disse tre unge piger fra Cavehill Ward:

Sharon Goodall fortæller en historie, som de fleste af dem kender til: »Mine skolekammerater spørger altid, om jeg er katolik eller protestant. Jeg fortæller dem, at jeg ikke er nogen af delene. Jeg er mormon. 'Godt,' siger

***Til venstre:* Ældste Tomkinson og ældste Broadway ses her sammen med Sandra og Claire Hoey og deres små brødre fra Portadown Ward. *Til højre:* Belfast. *Modstående side:* Debra Boyd kender glæden ved at føre en venindes familie ind i Kirken.**

de så. 'Er du katolsk mormon eller protestantisk mormon?' Det lyder næsten som en dum vittighed, indtil man selv oplever det. Man forsøger at komme godt ud af det med alle, men man udsættes hele tiden for at pres om at vælge side.«

Debra Boyd forklarer, at de færreste mennesker uden for Nordirland fatter, hvordan det er at bo her. »Det er sjældent, at man oplever et bombeattentat. Jeg har boet her hele mit liv, og jeg har aldrig oplevet et. Livet går sin vante gang, bortset fra, at der er sikkerhedskontrol på busserne, og til tider opstår der trafikpropper, når der har været optøjer. Men det er mere et irritationsmoment end en egentlig trussel mod ens liv.«

Sammen med seks andre sidste dages hellige går Debra på Hazelwood Integrated College i Belfast. Det er en skole, hvor 50% af eleverne er katolikker, og de sidste 50% er protestanter. »Jeg er forholdsvis ny på skolen, og i begyndelsen sagde folk tit: 'Hun er en af de der gale mormoner,' og så drillede de mig,« siger Debra. »Men nu stiller de mange spørgsmål, som for eksempel om, hvorfor jeg ikke drikker te eller kaffe. De er mere interesseret nu.«

Debbie Sloan, som går på den samme skole, er meget populær blandt sine klassekammerater. »På en blandet skole arbejder man hårdt på, at vi skal komme godt ud af det med hinanden,« forklarer hun. »De andre ved, at jeg er mormon. Mine nære venner ved, at min far er biskop, og at vi tilbringer meget tid i vores kirke. Jeg fortæller dem det bare, som det er, og de accepterer mig for det, jeg er.«

Claire og Sandra Hoey fra Craigavon er medlemmer af Portadown Ward. De fortæller om de mure, som missionærerne hjalp deres familie med at omstyrte.

»Missionærerne havde besøgt mine forældre i lang tid,« siger Sandra. »Men jeg tog mig aldrig af dem. Men så en aften sad jeg og lyttede til dem. Jeg blev interesseret i det, de fortalte. Jeg besluttede, at jeg hellere måtte finde ud af, hvad det drejede sig om.«

Samtalerne blev mere og mere alvorlige. Forældrene blev døbt. En storebror blev døbt. Og derefter Sandra, og så Claire.

Efter dåben bemærkede en veninde, »at siden jeg var blevet medlem af Kirken, havde jeg virket gladere,« siger Claire. »Hun ville gerne finde ud af, hvad det var, der gjorde mig så glad.« Nu modtager veninden missionærlektionerne hjemme hos familien Hoey. »Jeg kan huske, at jeg stillede de samme spørgsmål og kæmpede med den samme tvivl,« siger Claire. »Det hjælper, at jeg kan sige, jeg har været igennem det samme og har opnået mit eget vidnesbyrd.«

I Lisburn Ward fortæller Rachael Edwards, Karen Edwards og David Schmidt, at man også kan bryde barrierer ned ved at være aktiv i seminarprogrammet.

»Inden jeg begyndte på seminar, kunne jeg ikke svare på alle de spørgsmål, som mine venner stillede, når jeg fortalte dem om min kirke,« siger Rachael. Men efter at have gået til seminar føler jeg mig meget mere sikker, når jeg fortæller andre om Kirken.«

»Der er 13 elever i vores seminarklasse,« forklarer Karen. »Det er den største i hele Irland. Vi har hjemmestudium, og så mødes vi hos vores lærerinde, søster Susanna Thompson, hver tirsdag aften. I skolen går vi alle sammen til religionstimer. Det vi lærer til religion er en hjælp, når jeg skal løse seminaropgaver, og seminar giver os en bredere og dybere indsigt, end vi får i skolen. Så de opvejer hinanden.«

»Der cirkulerer en masse videofilm og antimormon-litteratur i de andre kirker,« siger Karen. »Alt hvad de hører om os er fordrejet, så de må begynde helt fra bunden.«

»Mange af mine venner troede ikke, at vi læste i Bibelen,« siger Rachael. »Derfor var jeg meget glad for at kunne vise dem mine seminarskriftsteder. De tror kun, at det er i deres kirker, at man har bibelstudium. Det overrasker dem at høre, at vi mormoner også har klasser, hvor vi studerer skriften.«

»Vi er med til at ændre folks synspunkter,« siger David. »For eksempel sagde vores lærer: 'Nå, så du er mormon. Så er du jo ikke rigtig kristen, vel?' Og jeg svarede: 'Jo, det er vi faktisk.' Og så talte vi om det og fik det sat på plads.«

David fortæller også om, hvordan han inviterer venner og familie med til møderne. »Sidste år, da min fami-

***Til venstre:* Unge fra Cavehill Ward (*fra venstre*): David Lowry, Sharon Goodall, Debra Boyd, Michael Sloan, Nichola Henry og Debbie Sloan. *Ovenfor til venstre:* Seminarelev Karen Edwards sammen med sin seminarlærer, søster Thompson, fra Lisburn Ward. *Ovenfor til højre:* Unge fra Holywood Road Ward fremfører et skuespil om frelsesplanen for at hjælpe deres venner, som ikke er medlemmer af Kirken, til bedre at forstå evangeliets principper.**

lie blev døbt, inviterede mor vores bedstemor og vores tanter med i kirke. De tog med og sagde senere, at de havde nydt det. De syntes, at det var interessant, at vi ikke bare havde en præst, men at almindelige mennesker bar deres vidnesbyrd. Og mine venner holder meget af vores kirke.«

Rachael, Karen og David fortæller den ene historie efter den anden – om læreren, der bad om en skitse over en SDH-kirkebygning, så hun kunne sammenligne den med andre kirker, og om den eksamen, hvor mormonerne skulle forklare, at de faktisk bliver døbt i et dåbsbassin, og ikke bare bliver stænket, som man gør i andre kirker.

Men det er Karen, som opsummerer det hele. »Man møder megen modgang her,« siger hun. »Men hvis vi fortæller dem om Kirken, vil de måske komme til at forstå Kirken. Og det kan kun føre til noget godt.«

Hvis du taler længe nok med de unge sidste dages hellige i Nordirland, vil du opdage, at de faktisk gør, som Karen foreslår.

Sara Magee fra Portadown taler om standarder: »Hvis nogen tilbød mig en cigaret eller en drink, ville de fleste af mine venner sige: 'Nej, Sara, det må du ikke.'« Karen Weir fra Portadown kan fortælle dig, hvordan mange menneskers nysgerrighed er blevet vakt, nu hvor templet i London er blevet genåbnet og et nyt tempel er ved at blive opført i Preston i England. Simon Noble fra Holywood Road Ward fortæller om en stavsskuespil, der blev brugt som missionsredskab. »Det handlede om frelsesplanen, og vi indbød vores venner, som ikke er medlemmer, til at komme og se, hvad vi tror på,« siger Simon.

Debra Boyd fra Cavehill Ward bryder ind for at fortælle om sin biskop, Ronald Sloan, og om, hvordan han har vist hende, at en biskop kan hjælpe én til at leve et værdigt liv. Og Debra vil fortælle om den glæde hun følte, da hendes veninde Leigh-Ann Kelly (og hendes familie) blev døbt. »Vi tudbrølede,« siger Debra. »Det skriftsted, der taler om at føre en sjæl til himlen? Kender du det? Det er virkelig sandt« (se L&P 18:15-16).

Gennem Belfasts centrum løber et tykt ar, et ingenmandsland, så hæsligt som nogen krigszone. Dets røde bomme, sten, pigtråd og gule barrikader udgør skillelinjen mellem byens to halvdele. For mange er det symbolet på en håbløs situation. Barriererne er et monument over mistillid og misforståelser.

Men de unge sidste dages hellige dvæler ikke ved den slags bedrøvelige ting. De ser frem til den dag, hvor Frelseren vil komme, hvor hvert knæ skal bøje sig og hver tunge bekende, at han er Herren, den retmæssige hersker. På den dag, om ikke før, vil murene blive omstyrtet. Og når det sker, vil de blive erstattet af håb, kærlighed, fred og forståelse. □

Samvær med far

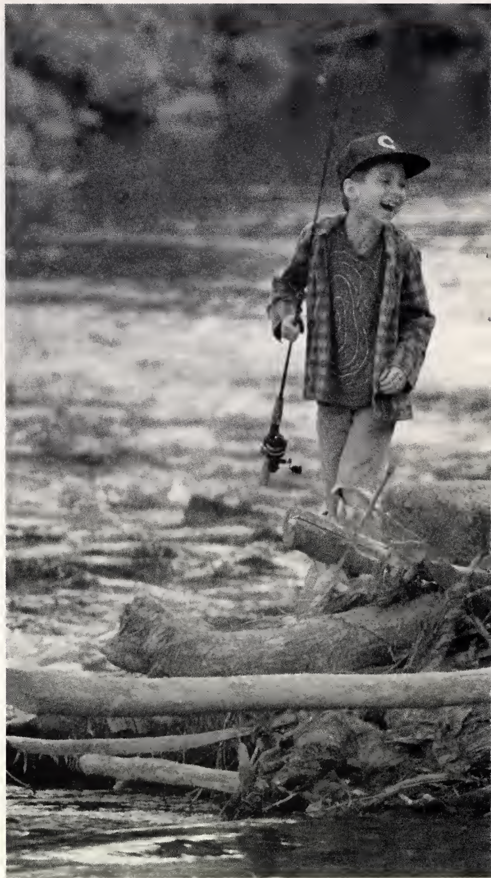
Susan Zimmerman

Vores far arbejder meget hårdt. Han har et fuldtidsarbejde, bruger mange timer på sin kirkekaldelse, foretager reparationer i huset, ordner bilen, skifter bleer og er engageret i en lang række andre aktiviteter. Men har far nogensinde tid til at *lege?*

Når far kommer hjem fra arbejde, råber børnene: »Far er hjemme! Far er hjemme!« Han kommer ind, krammer børnene og kysser sin kone, men ofte synker han så om i sin stol og er for træt til at rejse sig igen. Da vi indså, at fars travle dag giver ham mindre og mindre tid og energi til familieaktiviteter, tænkte vi over, hvad vi kunne gøre for at løse problemet. Følgende forslag har hjulpet os til at have et nært samvær med far. Ideerne kan måske også bruges i familier, hvor der kun er en forælder.

Brug tid på hvert enkelt barn. Hjemme hos os er det altid lettere at love at gøre noget senere fremfor at gøre det her og nu. Så i stedet for at love og love uden at holde sine løfter, sætter far tid af til at være sammen med hvert barn hver uge. På den måde går børnene ikke glip af samværet med far, selvom der skulle dukke noget op, som ændrer på planerne. Hvis ældsternes kvorumspræsident ringer og beder om hjælp til en flytning, så tager far bare et af børnene med. Det ender måske ikke i ren leg, men det kan stadig være ganske sjovt. Det kan være, at de stopper på vejen og får en doughnut og varm kakao. Og når det er tid til en pause, går de måske hen i parken og spiser frokost der. Uanset om det gælder arbejde eller leg, så er bare det at være sammen med far en fornøjelse i sig selv.

Skær ned på fjernsynskiggeriet. Vi har erfaret, at selvom det er afslappende at sidde og se fjernsyn, er det ikke nogen rigtig god måde at tilbringe tid med familien på. Vi har besluttet, at vi ikke ser fjernsyn mellem det tidspunkt, hvor far kommer hjem, og til børnene går i seng.

Det overraskede os, hvor hyggeligt samvær vi havde, da vi havde vænnet os til at slukke for fjernsynet. Vi begyndte at kommunikere mere og følte os tættere knyttet til hinanden.

Planlæg overraskende aktiviteter. Hvis far kommer hjem fra arbejde træt og udslidt, synker om i sin lænestol og ikke rejser sig igen, før vi skal spise, så ved vi, at det er på høje tid, vi planlægger en ny overraskelsesaktivitet. Vi elsker at »bortføre« far, når han går fra arbejde eller stiger ud af bilen derhjemme, og tage ham med på en familieudflugt. Aktiviteten kan bestå i noget så enkelt som en

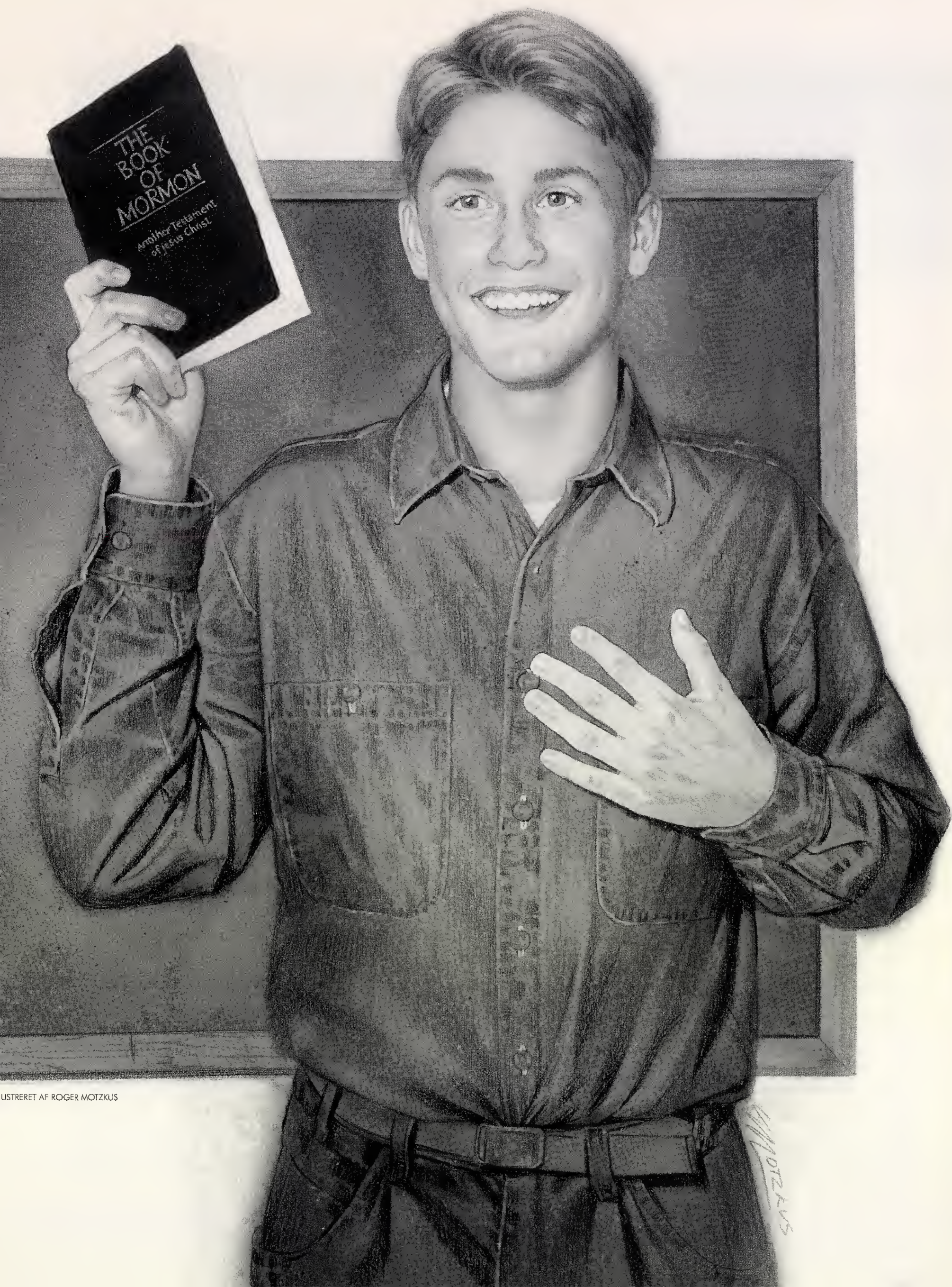

FOTO: WELDEN ANDERSEN

middag i parken. Nogle gange laver vi en madkurv fuld af madder og chips, og så bortfører vi far og tager ham med hen til en lokal seværdighed. Selvom vores aktiviteter ikke er overdådige, så er de altid sjove og spontane – og far elsker at være midtpunkt for bortførelsen.

Sæt tid af i dagtimerne. Nogle fædre arbejder måske om aftenen eller har forpligtelser, som gør det svært for dem at være sammen med familien om aftenen. Hvis det er tilfældet, kunne far tilbringe tid sammen med børnene i dagtimerne. Far kan aftale med skolen, at han henter et af børnene og tager ham eller hende med ud til frokost. På en skolefridag kunne et af børnene tage med far på arbejde. Så næste gang far trænger til at hvile sig lidt derhjemme, vil børnene bedre kunne forstå, hvorfor folk bliver trætte efter en lang arbejdsdag.

Uanset hvad far laver på sit arbejde, i sin kirkekaldelse eller i sin fritid, så er det at være far en fuldtidsbeskæftigelse. Ved at planlægge kreativt familiesamvær, og ved at far sætter tid af til hvert enkelt familiemedlem, har vi lært hinanden meget bedre at kende. Og fordi vi ofte må yde ofre for at kunne være sammen, har vi lært at elske og værdsætte hinanden mere. □

USTRERET AF ROGER MOTZKUS

DA JEG LÆRTE, HVEM JEG ER

Derek Tucker

På næste onsdag,« sagde læreren, »skal I medbringe en genstand, som siger noget om, hvem I er.« Det var den første opgave i min nye engelskklasse. *Åh nej*, tænkte jeg. *Hvad nu, hvis jeg ikke ved, hvem jeg er?*

Jeg var lige flyttet til Seattle i staten Washington. Det var min første uge på den nye skole. Lærerne kendte mig ikke. Og det gjorde mine klassekammerater heller ikke. Det var en enestående mulighed for at tegne et nyt billede af mig selv – både over for mig selv og andre.

Når folk hørte, at jeg for nylig var flyttet fra Utah, spurgte de tit, om jeg var mormon. Jeg svarede lidt forskelligt hver gang: »Det ved jeg ikke.« »Jeg er døbt, men jeg går ikke i kirke.« »Nej, men jeg burde nok være det.«

Af en eller anden grund følte jeg, at det var mit ansvar over for Gud at opføre mig som en sidste dages hellig. Det virkede lidt underlig, eftersom jeg egentlig ikke troede på Gud. Men inderst inde nærede jeg et ønske om, at leve et meningsfyldt liv. Jeg ønskede at øve en positiv indflydelse og vide, at mit liv ikke havde været helt forgæves.

Min storesøster Lark var den eneste i familien, som var aktiv i Kirken. Hun og hendes mand, Tim, havde inviteret mig med hen i deres ward, som lå lige i nærheden. Jeg vidste, at hun meget gerne ville have, at jeg tog med, og jeg vidste også, at jeg burde gøre det. Så jeg besluttede at tage med.

Midt i mit turbulente liv og min beslutning om, hvad jeg gerne ville blive til, funderede jeg over, hvad jeg skulle tage med hen i klassen som billede på, hvem jeg var.

Jeg behøver næppe sige, at jeg endnu ikke havde fundet ud af noget, da det blev mandag. Jeg havde heller ikke fundet på noget, da jeg tirsdag aften tog med min søster hen til GUF- aften i hendes ward. Hun kom med nogle forslag på vej hen til kirken, men jeg syntes ikke rigtig om nogen af dem.

Aftenens aktivitet havde været hemmeligholdt, så jeg kiggede mig nysgerrigt omkring i aktivitetsalen. Ved første blik så det ud som om, der var dækket op til et middagsselskab. Men da jeg så nærmere efter, opdagede jeg, at der ikke var mad på bordene. I stedet for tallerkener med mad, lå der eksemplarer af Mormons Bog. I stedet for bestik, lå der skriveredskaber. I stedet for servietter, var der blanke ark papir. Jeg grublede over det underlige syn, mens jeg satte mig.

De to hovedtalere var missionærer. Hver af dem bar sit vidnesbyrd om, hvordan han havde fundet ud af, at Mormons Bog virkelig var Guds ord.

Da de derefter viste os en videofilm om Kristi besøg blandt de retskafne nephiter og lamaniter efter sin opstandelse, fyldtes jeg af en fantastisk følelse. Nephis beskrivelse af situationen passede fint på min egen oplevelse: »Og det var ikke en barsk stemme og heller ikke en høj stemme; men selv om det var en stille, sagte røst, så gennemtrængte den dem … til det inderste, så at der ikke fandtes nogen del af deres legeme, som den ikke fik til at skælve; ja, den gennemtrængte dem i selve

sjælens inderste og gjorde, at deres hjerter brændte« (3 Nephi 11:3). Den aften fik jeg et vidnesbyrd om Mormons Bog, som vil få evigtvarende betydning for mig.

Mens Lark og Tim kørte mig hjem, gennemgik jeg i tankerne mine skoleopgaver. Første time: Regning. I orden. Anden time ... Sjette time: Engelsk – åh, nej. Hvad skulle jeg tage med, som kunne vise, hvem jeg er.

Med en stille, sagte røst hviskede Ånden: »Mormons Bog.« Jeg var straks klar over, at jeg ikke havde hørt de ord med mine fysiske ører. Det var første gang, jeg så tydeligt og klart havde følt Ånden.

»Fedt!« råbte jeg begejstret.

»Hvabehar?« sagde Lark og kiggede sig over skulderen.

Højtideligt forklarede jeg: »Jeg tror, at jeg vil tage Mormons Bog med og vise frem i engelsktimen.«

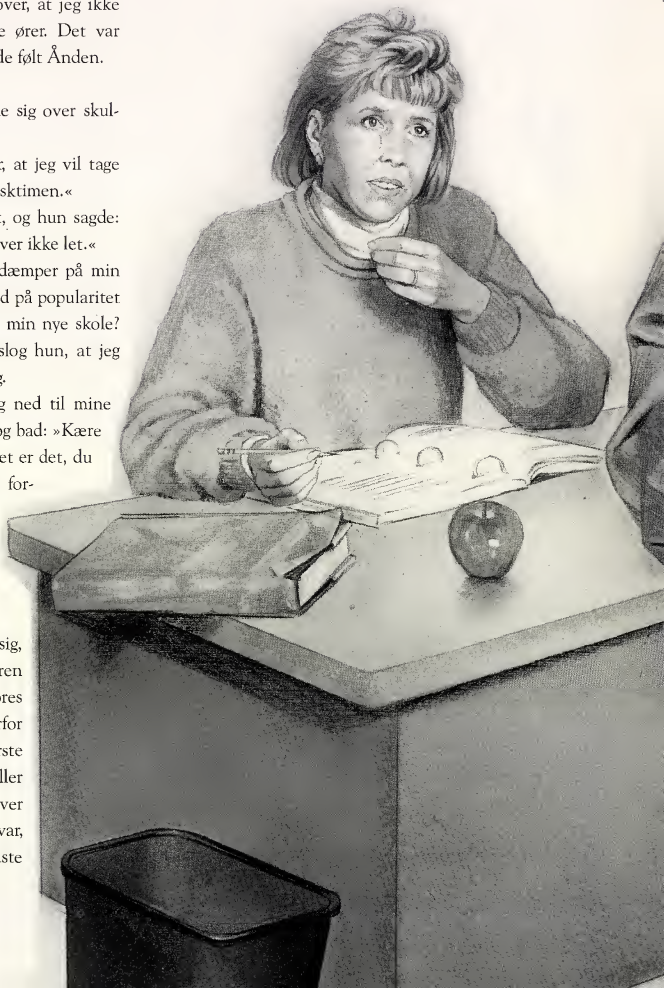
Et smil bredte sig på hendes ansigt, og hun sagde: »Det lyder som en god idé, men det bliver ikke let.«

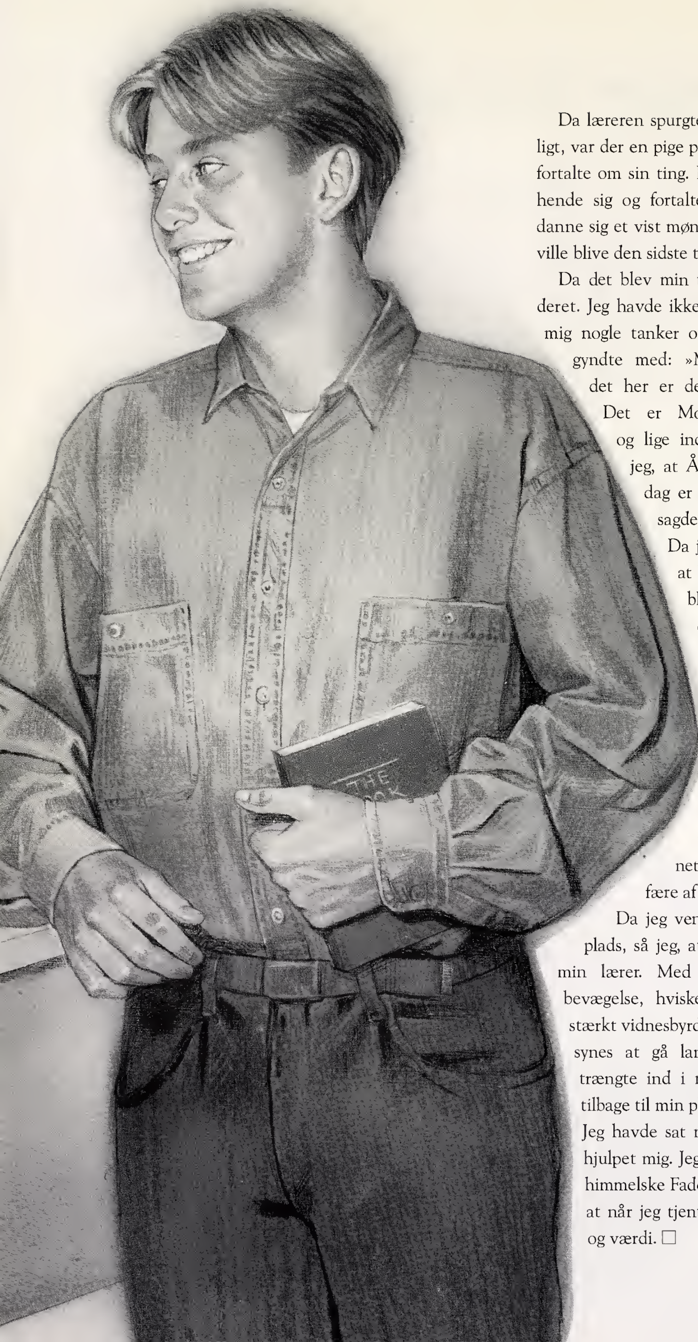
Den konstatering lagde lidt af en dæmper på min begejstring. Ville jeg dermed give afkald på popularitet og muligheden for at finde venner på min nye skole? Da Lark bemærkede min tøven, foreslog hun, at jeg skulle bede om det, inden jeg gik i seng.

Den aften lagde jeg Mormons Bog ned til mine skolebøger. Derefter knælede jeg ned og bad: »Kære himmelske Fader, er du sikker på, at det er det, du forventer af mig?« Det svar jeg fornemmede, var et klart ja, efterfulgt af Åndens vished. »Vil du hjælpe mig?« bad jeg. Atter beroligedes mine nerver af en positiv følelse. Således beroliget gik jeg i seng.

Men da engelsktimen nærmede sig, begyndte jeg at føle mig usikker. Læreren gav os instrukser. Vi skulle sige vores navn, hvad vi havde med, og hvorfor genstanden repræsenterede os. Det første to krav havde jeg styr på, men af en eller anden grund havde jeg ikke tænkt over det tredje punkt. Jeg vidste, *hvad* det var, der repræsenterede mig, men jeg vidste ikke *hvorfor.*

Da jeg vendte mig for at gå tilbage til min plads, så jeg, at tårerne løb ned ad min lærers kinder. Med bevæget stemme hviskede hun: »Det var vel nok et stærkt vidnesbyrd.

Da læreren spurgte, om nogen ville melde sig frivilligt, var der en pige på forreste række, som rejste sig og fortalte om sin ting. Derefter rejste pigen ved siden af hende sig og fortalte om sin ting. Der begyndte at danne sig et vist mønster i rækkefølgen af frivillige. Jeg ville blive den sidste til at fremlægge sin ting.

Da det blev min tur, gik jeg langsomt op til katederet. Jeg havde ikke skrevet noget ned, endsige gjort mig nogle tanker om, hvad jeg skulle sige. Jeg begyndte med: »Mit navn er Derek Tucker, og det her er den ting, som repræsenterer mig. Det er Mormons Bog.« Fra det øjeblik og lige indtil jeg havde talt færdigt, følte jeg, at Ånden ledte mine ord. Den dag i dag er jeg ikke helt sikker på, hvad jeg sagde.

Da jeg var færdig, beredte jeg mig på at blive sablet ned. Men til min forbløffelse og glæde, herskede der dybt tavshed. Men det, der overraskede mig allermest, var de andre elevers ansigtsudtryk. Omkring en tredjedel af dem havde tårer i øjnene. Andre prøvede at bevare et stoisk udtryk. Andre kiggede nervøst væk. Selv om ikke alle følte sig trygge ved emnet, syntes der at herske en atmosfære af respekt.

Da jeg vendte mig for at gå tilbage til min plads, så jeg, at tårerne løb ned ad kinderne på min lærer. Med en stemme, der var fyldt af bevægelse, hviskede hun: »Det var vel nok et stærkt vidnesbyrd.« Jeg var ganske forbavset. Tiden synes at gå langsommere, mens den udtalelse trængte ind i mit hjerte. Jeg sagde tak og gik tilbage til min plads.

Jeg havde sat min lid til Herren, og han havde hjulpet mig. Jeg vidste, hvem jeg var – en af min himmelske Faders dyrebare sønner. Og jeg vidste, at når jeg tjente ham, ville mit liv få betydning og værdi. □

Søster Sennepsfrø

Janet Schiller

Der var gået 12 år, siden jeg havde forladt mit elskede hjem og mit ward i Californien for at gifte mig igen. Med Herrens hjælp havde jeg genskabt og opnået nye mål. Men jeg længtes efter at besøge kære venner, der ligesom jeg havde oplevet glæder og udfordringer ved at bo i et område, hvor Kirkens medlemmer var en minoritet.

»Det er ikke altid godt at genopleve fortiden,« sagde min familie. Men jeg tog af sted alligevel. Da jeg stod foran mit gamle hjem, glædede jeg mig over, at de små spirer, jeg havde plantet i sin tid, nu var blevet til store træer, der gav skygge. Overvældet af følelserne kørte jeg videre ned ad vejen. Jeg genkendte svagt alle de gamle steder. Hvad gjorde jeg dog her?

Så fik jeg pludselig øje på den lokale kirkebygnings spir, og jeg kørte hen til min yndlingsparkerinsplads. Skønt jeg stadig ikke var klar over, hvad det var, jeg søgte efter, følte jeg en indre fred, mens jeg spadserede rundt om kirken. Da jeg gik rundt om en hæk, var jeg lige ved at buse ind i en ung mand, som lå og lugede ukrudt bort. Han sprang op, og jeg lagde mærke til, at hans hår var kortklippet som en missionær.

Mens jeg undskyldte, kiggede han på mig og sagde så: »Hør, er du ikke søster Sennepsfrø?«

Jeg så forbavset på ham.

»Jo, det tror jeg, du er,« sagde han. »Du var min første primarylærer. Jeg kunne ikke lade være med at komme i din klasse, fordi du altid satte små fingerpeg om indholdet af dagens emne op på døren. Billedet af sennepsbøtten var mit yndlingsbillede. Jeg kan huske, at jeg lydigt tog min lille pose sennepsfrø med hjem efter din undervisning om lignelsen. Siden den gang har jeg altid tænkt på dig som søster Sennepsfrø.«

Pludselig mindedes jeg en nydøbt kvinde, som kom op i min VDR-klasse med sin syv-årige søn Chandler. Her stod den samme dreng, men nu var han en ung mand.

»Din undervisning gav mig et ønske om at blive en god sidste dages hellig,« sagde han.

Det glædede mig at høre, at Chandler for nylig havde indsendt sin missionæransøgning. Mens vi talte sammen, faldt det mig ind, at hans vidnesbyrd var endnu et træ, som jeg havde været med til at plante og pleje. Da han var en lille dreng, havde hans vidnesbyrd blot været spirende, måske endda »mindre end alle andre frø på jorden« (Mark 4:31). Nu havde hans vidnesbyrds styrke, gjort ham til et mægtigt træ i Herrens vingård.

Jeg takkede stille Herren og lovede, at jeg ville blive ved med at så troens frø og sætte min lid til deres forjættelse og styrke. ☐

ILLUSTRERET AF GREGG THORKELSON

STJERNEN

JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE · JUNI 1995 · SÆRNUMMER

Præsident Gordon B. Hinckley

Stålsat og modig

Af ældste Jeffrey R. Holland
De Tolv Apostles Kvorum

Stående foran den store skulptur af profeten Joseph Smith i foyeren i den nyrestaurerede Joseph Smith-bygning blev Gordon Bitner Hinckley formelt introduceret for offentligheden og medierne den 13. marts 1995 som den 15. præsident for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Ved afslutningen på en varm, ofte vittig, og altid behagelig samtale med mange forskellige spørgsmål, der blev stillet ved denne nyhedskonference, blev præsident Hinckley spurgt af en journalist: »Hvad vil du fokusere på? Hvad vil være temaet under din ledelse?«

Han svarede instinktivt: »Fremad. Ja. Vores tema vil være at fortsætte fremad i det store værk, som er blevet fremmet af vore forgængere.«

Dette enkle, klare og inspirerede svar, der ikke var udtænkt i forvejen, siger meget om vores nye profet, seer og åbenbarer. »Fremad« er et kendt udtryk taget fra teksten til en salme skrevet af Ruth May Fox for ca. 65 år siden, et musisk krigsråb fyldt med glæde og beslutsomhed. Den indledende linie og titel lyder: »Så fast som de evige bjerge«! Dens kække erklæring: 'Stålsat vi modigt står!' Hvor? »På den grund, som fædrene valgte for os at bygge på – En grundvold af pligt og ære, af tro på den sande Gud ... Fremad frem! Stadig frem! Altid frem!« *(Salmer og sange,* nr. 168).

Mange salmer kan ligesom mange skriftsteder og taler citeres for at understrege de kvaliteter og kaste lys over de stærke sider, som Guds profeter besidder. Der findes måske ikke nogen anden salme, som bedre fanger essensen af præsident Gordon B. Hinckley, end dette ligefremme og optimistiske kald til at gå »fremad.«

For det første er salmen ungdommelig. Den er skrevet for unge mennesker og er især inspirerende, når den synges af unge mennesker. Og efter udsagnene fra alle, der kender præsident Hinckley eller skal følge med i hans tempo, så

Ovenfor: Gordon B. Hinckley som ung bærer af Det Aronske Præstedømme. Til højre: Præsident Hinckley bærer som Kirkens 15. præsident arven fra de profeter, både fordums og nutidige, som er gået forud for ham i form af hengivenhed over for Gud og kærlighed til sine medmennesker.

HVIS IKKE ANDET ER ANGIVET, ER ALLE FOTO VENLIGST STILLET TIL RÅDIGHED AF FAMILIEN HINCKLEY OG KIRKENS HISTORISKE AFDELING.

FOTO: DON GRAYSTON, DESERET NEWS

er han den yngste 84-årige i mands minde. Hans raske gang, hans ånds uindskrænkede livsmod, hans altfortærende appetit på at arbejde intenst og på en lang arbejdsdag ville vække beundring hos en mand, der var halvt så gammel som han. Præsident Gordon B. Hinckley ser ung ud, optræder ungt og elsker unge med alle deres muligheder og løfter.

»Vi er især stolte over vores unge,« valgte han at sige i sin første korte offentlige udtalelse. »Jeg tror aldrig, vi har haft en stærkere generation af unge mænd og kvinder, end vi har i dag ... de går fremad og lever et konstruktivt liv og styrker sig selv både intellektuelt og åndeligt. Vi frygter eller tvivler ikke på dette værks fremtid« (*Ensign,* april 1995, p. 5).

Præsident Hinckley sagde for nyligt i et interview i Nauvoo i den kendte avis *New York Times:* »Jeg er optimist. Jeg møder mange gode mennesker overalt – og der findes så meget godt i dem. Verden er god. Der sker vidunderlige ting i denne verden. Det er den største tidsalder i jordens historie.«

Hvorfra kommer denne ukuelige optimisme hos præsident Hinckley? Den kommer fra den troens

Herunder: I 20'erne tog Bryant S. og Ada Bitner Hinckley deres børn med på en campingtur, hvor dette foto blev taget. Gordon står bagerst som nummer to fra venstre. Til højre: Gordon B. Hinckley (nummer to fra højre) som missionær i Storbritannien under den store depression. Nederst, til højre: Den unge missionær var en magtfuld taler i Hyde Park i London.

grundvold, som inspirerede vore forfædre i denne kirke til at gå »fremad.« *New York Times* lærte ikke alene om Kirkens historie under dette interview, men fik stor indsigt i selve troens betydning: »Vi har al mulig årsag til at være optimistisk i denne verden,« fastholdt præsident Hinckley. »Jo, der findes mange tragedier. Ja, der er problemer overalt. Men se på Nauvoo. Se på, hvad de byggede i løbet af syv år og derefter forlod ... Og hvad gjorde de så? Lagde de sig ned og døde? Nej! De gik i gang med at arbejde! De rejste halvvejs gennem dette kontinent, opdyrkede ørkenen og fik den til at blomstre som rosen. Og på dette grundlag er denne kirke vokset til en verdensomspændende organisation til gavn for mennesker i mere end 140 nationer. Man kan ikke opbygge noget med pessimisme eller kynisme. Hvis man ser fremad med optimisme og arbejder med tro, så vil tingene ske.«

Uanset om journalisten fra *New York Times* vidste det eller ej, så oplevede han den typiske præsident Gordon B. Hinckley – velformuleret, vidende, høflig, tillidsfuld og bevægende. Og altid fuld af tro på Gud og på fremtiden.

»Alt vil falde på plads« er måske præsident Hinckleys mest gentagne forsikring til familie, venner og bekendte. »Bliv ved med at prøve,«

Til venstre: Gordon B. Hinckley arbejdede i mere end 20 år som producent og udøvende sekretær for den komité, der producerede alt missions- og pr-materiale for Kirken.
Til højre: Midt i 50'erne var præsident Hinckley (til højre) førsterådgiver i et stavspræsidentskab, her sammen med Kirkens daværende præsident, David O. McKay (i midten), som besøgte staven for at tale til de unge mænd i Det Aronske Præstedømme. Nedenunder: På familiens grund i East Millcreek kort efter ældste Hinckleys mission.

vil han sige. »Udvis tro. Vær lykkelig. Tab ikke modet. Alt vil falde på plads.«

Førsterådgiver Thomas S. Monson, som har været venner med præsident Hinckley i mere end 45 år – længe før nogen af dem blev generalautoritet – og hvis venskab fortsætter usvækket, siger: »Præsident Hinckley er en profet med en klar vision, en enorm kapacitet for arbejde og en vedblivende tro på Herren Jesus Kristus. Han kombinerer alt dette med et klarsynet sind og et meget kærligt hjerte. Kirken, ja hele verden, vil blive velsignet gennem hans særlige ledelseskvaliteter.« James E. Faust, som er ny andenrådgiver og præsident Hinckleys ven i over 40 år, siger om den mand, som han første gang mødte, da de var unge rådgivere i stavspræsidentskaberne i to nabostave: »Præsident Hinckley er så dygtig, så vidende og har så stor erfaring med så meget, at mennesker af og til er dybt imponeret. Men han er en meget venlig og betænksom mand.« Men på trods af al hans styrke og tillidsfuldhed nu, så det ikke helt så lovende ud for Bryant S. og Ada Bitner Hinckleys første søn, der blev født den 23. juni 1910 i Salt Lake City. Som barn var Gordon ikke så sund og robust som andre. Da han var to år gammel, fik han kighoste, hvad der ikke alene var en trussel for hans lunger, men også for det lille barns legeme og liv. Denne sygdom blev efterfulgt af nogle alvorlige astma- og allergianfald, som alt sammen tog på den lille drengs helbred. »Drengen har brug for mere frisk luft og sol,« fortalte lægen de bekymrede forældre. Med det samme blev der lagt planer om at købe en lille gård i East Millcreek-området i Salt Lake City, som på den tid i høj grad var »ude på landet« i forhold til Salt Lake Citys bykerne, og som bogstavelig taget var »det, som lægen anbefalede for den lille Gordon.«

På denne gård voksede Gordon sig sund i løbet af somre, weekender og ferier, og her lærte han at arbejde. Og på en eller anden måde voksede hans tillid der til Guds godhed og forsyn på samme måde som de hundredvis af frugttræer og grøntsagsfrø, som han sådede, plantede, passede og høstede.

»Efter en god dags hårdt arbejde plejede min lillebror Sherm og jeg at sove ude under stjernerne i bunden af gammel ladvogn,« mindes præsident Hinckley med et vemodigt smil. »I disse klare og rene sommernætter lå vi på ryggen i vores gamle ladvogn og så op på myriader af stjerner på himlen. Vi kunne se nogle af de forskellige stjernebilleder og andre stjerner, som de var vist i det leksikon, der altid var tilgængeligt. Vi fandt frem til nogle af de meget synlige mønstre på himlen, men vores favorit var Nordstjernen. Hver nat fandt vi, som mange generationer af drenge havde gjort før os, Karlsvognen, fulgte vognstangen til bagenden af vognen og op til Nordstjernen.« »Vi lærte denne stjernes bestandighed at kende«, mindes han. »Når jorden drejede, var det som om de andre bevægede sig gennem natten. Men Nordstjernen bevarede sin position på line med jordens akse. På grund af disse tanker, jeg gjorde mig som dreng, fik Nordstjernen betydning for mig. Jeg så den som noget konstant midt i forandringer. Den var noget, som man altid kunne regne med, som man kunne stole på, og som var et anker i det, der for mig virkede som et ustabilt firmament i bevægelse.«

Hinckleys søn, Richard, siger om disse barndomsdage: »Man kunne se, at han selv i disse unge år begyndte at danne sig indtryk og følelser om kvaliteten ved stabilitet, urokkelighed og afhængighed. Det har altid været store karaktertræk hos ham, og jeg tror, at han altid har værdsat disse karaktertræk hos andre meget.«

En del af denne stabilitet kommer fra en arv, som ligger dybere og er mere fjern end de arbejdsfyldte

Til venstre: Gordon B. Hinckley deltog sammen med sin hustru, Marjorie, i indvielsen af templet i Schweiz i 1955. I 1992 genindviede han dette tempel som medlem af Det Første Præsidentskab. Til højre: Ældste og søster Hinckley sammen med deres fem børn umiddelbart efter kaldelsen som assistent til De Tolv i april 1958. Herunder: To år senere blev han i en alder af 51 år ordineret som apostel den 5. oktober 1961. Præsident Hinckley er stabil og konstant i sine ansvar og er et bundsolidt eksempel og en ledestjerne for dem, der kender am.

dage i East Millcreek som dreng. Præsident Hinckleys bedstefar, Ira Nathaniel Hinckley, hørte evangeliet som syv-årig, og han blev forældreløs som ni-årig. Senere rejste han til Nauvoo, derefter krydsede han Amerikas store sletter til Salt Lake dalen og begravede sin smukke unge hustru på vejen. Flere år senere, efter at have giftet sig igen og etableret sig, accepterede han en kaldelse fra Brigham Young til at lede Kirkens gård i Cove Creek i Millard County i det sydlige Utah. Præsident Young skrev: »Da denne gård ligger langt borte fra andre kolonier, kræves der en mand med en sund praktisk dømmekraft og erfaring til at udfylde denne plads. Hvis du tror, at du kan påtage sig denne mission, bør du bestræbe dig på at rejse om en uge fra næste mandag. (Underskrevet) Din broder i evangeliet, Brigham Young.«

Iras beundrende sønnesøn siger: »De drog derhen, hvor de blev bedt om at rejse hen, og de gjorde, hvad de blev bedt om at gøre, uanset hvad det kostede i form af komfort eller penge eller selve livet.« Præsident og søster Hinckleys datter, Virginia, tilføjer: »Hvis man fuldt ud skal forstå far, er det nødvendigt at forstå hans forfædre og den virkning, som de har haft på hans liv og værdinormer. De er en del af alt, hvad han nogen sinde har gjort. Det er selve nerven i hans liv. Det har altid tilvejebragt denne videreførelse og inspiration i hans liv. Og han har altid forsøgt at vise sin taknemmelighed.«

Det var der i hjertet af Millard amt, at Ira opbyggede det historiske Cove Fort og præsiderede over en nydannet stav i Zion, som tilvejebragte de betingelser, hans børn, herunder præsident Hinckleys far, Bryant S. Hinckley, skulle vokse op under.

Præsident Hinckleys bror, som nu er leder af Cove Fort Mission for Kirken, fremhæver den arv, som kom gennem disse barske tider i

Til venstre: Ældste Hinckley havde i 60'erne tilsyn med Kirken i Asien. Her mødes en japansk familie med ham.
Til højre: Præsident Joseph Fielding Smith læser i ældste Hinckleys bog, *Sandheden* gengivet, en kort gennemgang af Kirkens historie.
Yderst til højre: Ældste Gordon B. Hinckley og ældste Thomas S. Monson fra De Tolvs Kvorum hilser på en præst fra Arizona i april 1972.

det vestlige vildnis. Sherman Hinckley fortæller, at fortet stadig står, men det er for nyligt er blevet sat i stand. Det er bygget af vulkansk klippe, der er kalkstenscementeret, og murene er ved jorden 1,2 meter tykke. Han siger om sin bror: »Han er stabil. Der er ikke noget, som er dårligt ved ham. Han har været trofast i troen alle sine dage. Han slægter sin far og sin bedstefar på, som var på samme måde. Jeg mener, at han på mange måder minder om Cove Fort. Han er bundsolid.«

Og alle, som kender præsident Gordon B. Hinckley, er enige. Rodney H. Brady, en anset uddannelses-, regerings- og forretningsleder, har som direktør og chef for Bonneville International (Kirkens medieorganisation) arbejdet under ledelse af bestyrelsesformanden, præsident Gordon B. Hinckley, i 10 år. »Jeg har i min nuværende position tilbragt bogstavelig talt hundredvis af timer sammen med præsident Hinckley,« siger bror Brady. »I al den tid har jeg aldrig set en mere reel mand i sine overvejelser, ej heller mere beslutsom i sine afgørelser. Når det er tid til at træffe en afgørelse, så træffer han den – men altid med hensyntagen til tidligere afgivne løfter. Jeg har aldrig kendt et mere hæderligt menneske.«

Sådanne betragtninger stemmer overens med den bedømmelse, som Stanley D. Rees, tidligere præsident for den nordtyske mission, senere præsident for templet i Schweiz og en gammel ven af præsident Hinckley, har givet: »Jeg har aldrig set ham gøre noget eller sige noget, som på nogen måde vil være upassende i hans nuværende kaldelse. Jeg ville betro ham alt, hvad jeg ejer.«

En del af denne Cove Fort-, bundsolide-, nordstjerne-, fast som de evige bjergehæderlighed kommer gennem det, som han har læst og lært så vel som gennem den familiearv, han er blevet givet. Både hans far, Bryant S. Hinckley, og hans mor, Ada Bitner Hinckley, var professionelle undervisere og havde en god uddannelse set ud fra den tids standard. Søster Hinckley var desuden musiker, og bror Hinckley en dygtig historiker. Præsident Hinckley husker, at der, mens han var barn, i deres beskedne hjem var et indbydende bibliotek med et stort egetræsbord, en god læselampe, adskillige komfortable stole og mere end 1000 bøger, som hans veluddannede forældre havde samlet. Præsident Hinckleys søn, Clark, bemærker, at hans far ofte har fortalt sine børn om hvor stille og indbydende dette sted var.

»Det var tilsyneladende et vidunderligt sted at studere,« siger Clark, »og det afspejlede kærlighed til gode bøger og lærdom i dette hjem.« Han tilføjer med et smil: »Jeg tror nu ikke, at far som dreng brugte al sin tid på at læse, men der hersker ingen tvivl om, at han

FOTO: DESERET NEWS

levede i et miljø fyldt med god litteratur, og at det havde en virkning på ham. Han taler ofte om den 'atmosfære', som dette rum havde, et indbydende indtryk, som er fastholdt i hans sind til denne dag.«

Præsident Hinckley voksede op og gjorde god brug af denne kærlighed til sprog og litteratur. Hans tidlige uddannelsesønske pegede hen imod journalistik, så derfor begyndte han på University of Utah for at forberede sig. »Jeg var yderst heldig«, mindes han, »i de tilfældige begivenheder, som formede min første universitetsuddannelse. Jeg ville indskrives i en engelskklasse for nye studerende, men alle klasserne var overtegnede. Men da mange af os stadig forsøgte at blive indskrevet, måtte de etablere en ny klasse, og der var tilsyneladende ikke nogen til at undervise denne klasse udover den dygtige og talentfulde leder af fakultetet. Jeg modtog en vidunderlig introduktion til det engelske sprog gennem ham. Jeg holdt meget af ham og af alle mine lærere. Jeg læste Carlyle og Emerson, Milton og Longfellow, Shakespeare og alle andre. Og derefter begyndte jeg at læse latin og græsk. Jeg kan ikke gøre det nu, men der var en gang, hvor jeg kunne læst *Illiaden* og *Odysseen* på græsk. Jeg afsluttede mit studium på universitet med en bifagseksamen i latin og græsk.«

Når mennesker møder præsident Hinckley, kommenterer de uundgåeligt hans evne til sprog, således som det kommer til udtryk gennem hans intellektuelle bredde og forståelse. »Præsident Hinckley er en meget dygtig taler,« siger Wendell J. Ashton, hans tidligere missionærkammerat og ven gennem mere end 60 år. »Jeg vil aldrig glemme Lord Thompson of Fleet, der for nogle år siden i fortrolighed sagde dette til sin søn: 'Denne Hinckley er en stor taler. Han ved, hvordan man bevæger mennesker.'«

Selv om det var under den store depression, og relativt få unge mænd udførte en mission, så henvendte biskop John C. Duncan sig til ham og bad ham overveje en mission. Præsident Hinckley drøftede det med sin far, eftersom hans elskede mor netop var død tre år tidligere af kræft. Det var en hård tid for familien både finansielt og på alle andre måder.

»Jeg husker imidlertid, at min far sagde: 'Vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at dine behov kan blive imødekommet,'« mindes præsident Hinckley gribende, »han og min bror forpligtede sig til at sørge for mig under min mission. Det var på det tidspunkt, at vi fandt en lille opsparingskonto, som min mor havde efterladt. Det var byttepenge, som hun havde fået tilbage, når hun havde handlet ind. Med denne lille hjælp lagt oveni, viste det sig, at jeg kunne tage på mission.«

Han rejste kort tid derefter til England, og anså disse mønter,

FOTO: DELL VAN ORDEN, CHURCH NEWS

Til venstre: Ældste Hugh W. Pinnock fra De Halvfjerds ser på, mens præsident Hinckley omfavner præsident Spencer W. Kimball i Fayette, New York, ved fejringen af Kirkens 150- årsdag i april 1980. Til højre: Præsident Hinckley udførte ofte Det Første Præsidentskabs arbejde som rådgiver til præsident Kimball, når de øvrige medlemmer af Det Første Præsidentskab var syge. Her nyder han et reflekterende øjeblik ved aprilkonferencen i 1983. »Alt vil ordne sig« kan meget vel gælde som præsident Hinckleys gentagne forsikring til andre. »Bliv ved med at prøve. Udvis tro. Vær lykkelig. Tab ikke modet. Alt vil ordne sig.«

som hans mor så omhyggeligt havde opsparet, som hellige midler. »Jeg satte min ære ind på at passe godt på dem«, siger han med bevægelse i stemmen. Denne respekt for penge, som man har ofret for og sparet sammen, påvirker sammen med minder om denne tid med afsavn til denne dag hans detaljerede og vagtsomme tilsyn med Kirkens økonomiske udgifter. Det er ikke uden betydning, at der i hans kontormøblement findes en lille indrammet gammel mønt – en *lepton.* En halv kvartpenny. »Enkens skærv (småmønt)«, som er nævnt i Luk 21:1-4.

Missionen til Storbritannien var helt afgjort en af disse nordstjernefast-som-de-evige-bjerge-erfaringer, som bogstaveligt kom til at påvirke alt andet, som præsident Hinckley har gjort resten af sit liv.

Han blev først sendt til Preston i Lancashire (hvor Heber C. Kimball og andre havde ydet en pionerindsats i den første transatlantiske mission næsten 100 år forinden), hvor han oplevede noget af den modløshed, som er normal for missionærer, som står over for nye forhold i et nyt land. Han var ikke rask, men da han gik ud til sit første gademøde i denne fattige tekstilby i det nordlige England. Han mindes: »Jeg var meget bange. Jeg stod op på den lille skammel og så ud på den menneskemængde, som havde forsamlet sig. De var frygtelig fattige på dette værste tidspunkt under depressionen. De så ret truende og onde ud, men på en eller anden måde kom jeg gennem det, som jeg ønskede at sige.«

Nedtrykt og uden udsigt til nogen succes i sine missionæranstrengelser skrev Gordon et brev til sin far og sagde: »Jeg spilder min tid og dine penge, jeg kan ikke se nogen grund til at blive her.« Der kom senere et venligt, men fyndigt svar fra hans far: »Kære Gordon, jeg har modtaget dit brev af (dato). Jeg har kun et forslag. Glem dig selv og gå i

FOTO: ELDON K. LINSCHOTEN

STJERNEN

BØRNESTJERNEN

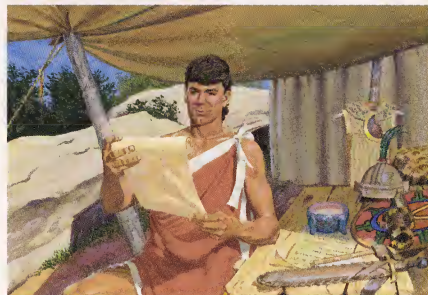
144. ÅRGANG · JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE · JUNI 1995

HISTORIER FRA MORMONS BOG

Hærføreren Moroni og Pahoran

Hærføreren Moroni glædede sig over at høre, at Helaman og hans hær havde genvundet mange af de nephitiske landområder fra lamaniterne.
Alma 59:1

Men Helaman og hans hær havde brug for hjælp. De havde ikke mænd nok til at forsvare så mange byer.
Alma 58:32

Hærføreren Moroni skrev et brev til Pahoran, der var overdommer og statholder. Han bad Pahoran om at sende flere soldater ud til at forstærke Helamans hær.
Alma 59:3

ILLUSTRERET AF JERRY THOMPSON

Den lamanitiske hær overfaldt en af de nephitiske byer, som Helaman havde generobret. De slog mange nephiter ihjel og jog resten ud af byen.
Alma 59:5-8

Moroni, der var meget vred på nephiternes regering, fordi de ikke havde sendt hjælp, skrev endnu et brev til Pahoran.
Alma 59:13, 60:1

Hærføreren Moroni skrev, at mange var blevet slået ihjel, fordi Pahoran ikke havde sendt flere soldater ud for at hjælpe dem.
Alma 60:3-5

Moroni skrev, at hvis Pahoran ikke straks sendte folk og mad ud til dem, ville han marchere til Zarahemla med sin hær og tvinge Pahoran til at hjælpe dem.
Alma 60:34-35

Kort efter modtog Moroni et brev fra Pahoran, som skrev, at han var meget bedrøvet over at høre om Moronis og hans hæres lidelser.
Alma 61:1-2

Pahoran fortalte Moroni, at nogle af nephiterne ikke ønskede, at han skulle være overdommer. De havde tvunget ham og frimændene ud af Zarahemla.
Alma 61:3-5

Pahoran tilføjede, at han var ved at samle en hær, så han kunne generobre byen Zarahemla.
Alma 61:6-7

De onde nephiter i Zarahemla havde udnævnt en konge og ville slutte sig til lamaniterne.
Alma 61:8

Pahoran var ikke blevet vred over det, som Moroni havde skrevet. Overdommeren ønskede også, at nephiterne skulle vinde deres frihed.
Alma 61:9

Han bad Moroni om at komme og hjælpe ham med nogle af sine folk. Og han tilføjede, at hvis Moroni ville samle flere mænd på vejen, ville de kunne tilbageerobre Zarahemla.
Alma 61:15-18

Hærføreren Moroni var glad for at høre, at Pahoran stadig var tro mod sit land, og at han stadig ønskede, at hans folk skulle være frit.
Alma 62:1

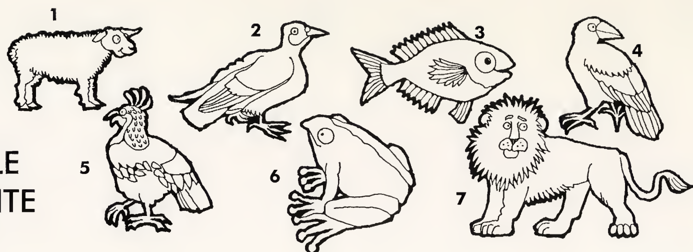

Sammen med nogle af sine mænd drog Moroni ud for at møde Pahoran. De bar frihedstegnet med sig, og flere tusinde sluttede sig til dem undervejs.
Alma 62:3-5

Moronis og Pahorans hære marcherede mod Zarahemla, slog de onde nephiters konge ihjel og fangede hans folk.
Alma 62:7-8

Moroni sendte mad og tolv tusind mænd ud for at hjælpe de nephitiske hære, som derefter jog lamaniterne ud af landet. Så blev der atter fred i landet.
Alma 62:12-13, 38-39, 41-42

DYR FRA DET GAMLE TESTAMENTE

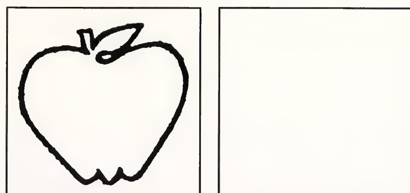
Marianne Frost Bates

Sæt hvert af dyrene sammen med den person eller begivenhed fra Det Gamle Testamente, som man forbinder dem med.

a. Vendte tilbage til Noa med et olieblad (se 1 Mos 8:6-11).
b. En af de ti plager, som ramte Egypten (se 2 Mos 8:1-15).
c. Blev givet til israelitterne, da de blev trætte af manna (se 2 Mos 16:11-13).
d. David reddede det fra at blive ædt af en løve og en bjørn (se 1 Sam 17:32-37).
e. Gav Elias mad, mens han skjulte sig for kong Akab (se 1 Kong 17:1-6).
f. Daniel blev reddet fra at blive ædt af dem (se Dan 6).
g. Jonas tilbragte tre dage i maven på sådan en (se Jon 1).

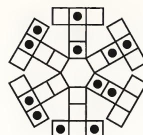
ÆBLET MODNES **Rosie Centrone**

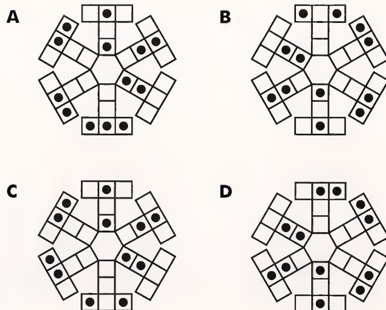
Farv æblet grønt og bladet blåt. Hold det frem i lyset og ret blikket mod midten af æblet, mens du langsomt tæller til 30. Uden at blinke kigger du nu hurtigt over i den tomme kasse ved siden af. Du skulle så gerne se et modent rødt æble med et gult blad. Det kaldes et efterbillede. Hvis du ikke kan få det til at lykkes, så prøv at stirre på æblet i lidt længere tid.

Dyr fra Det Gamle Testamente: (a) 2, (b) 6, (c) 5, (d) 1, (e) 4, (f) 7, (g) 3. Find to ens: B

FIND TO ENS **Rich Latta**

Kan du se hvilken af tegningerne nedenfor, som er mage til den ovenfor?

B R Ø

(Baseret på en mundtlig beretning fra familien Hatch)
Sheila Kindred

Soldat!«

Meltiar Hatch sprang op og gjorde honnør for rytteren. Mormonbataljonen havde marcheret siden daggry. Meltiar havde benyttet sig af en hvilepause til at bære sin 16-årige bror Orin hen i skyggen af et træ. Han havde ikke hørt officerens hest, før den var lige ved siden af ham.

Løjtnant Smith gengældte Meltiars hilsen. »Rør, soldat.« Han så ned på Orin, der lå ubevægelig med lukkede øjne. »Din kammerat ser meget syg ud.«

»Javel,« sagde Meltiar trist. »Han fik feber i Fort Leavenworth, men jeg ved, at han med tiden ...«

»Tid? Tid?« råbte løjtnant Smith. »Vores hær har ikke megen tid. Vores øverstbefalendes pludselig død har forsinket os to uger. Vi kan ikke tage hensyn til de syge og trætte. Lad ham ligge.«

Løjtnant Smith ignorerede Meltiars protester og gav ordre til samling. Da trommerne lød, skyndte mændene sig at samle deres grej og stille sig op på række. Meltiar satte sig tungt ned med hovedet i hænderne.

»Meltiar,« sagde Orin med næppe hørlig stemme. »Tilgiv mig. Jeg meldte mig kun, fordi jeg også ville gøre nytte, sådan som du gjorde i Nauvoo. Jeg havde aldrig troet, at det skulle ende sådan her.«

»Der var jo heller ikke nogen af os, der havde troet, at vi skulle ledes af løjtnant Smith. Næsten ingen af de ledere, som ikke er mormoner, har været grove, men han er dog den værste af dem alle. Lad os ikke glemme Brigham Youngs og De Tolvs løfte,« sagde Meltiar med overbevisning i stemmen. »Hvis vi opfører os ordentligt under denne march, vil vore liv blive skånet.« Han gav Orin sin rygsæk og feltflaske. »Her er lidt ekstra mad og noget vand. Jeg må gå nu, men jeg skal nok komme tilbage. Det lover jeg.« Han rejste sig op.

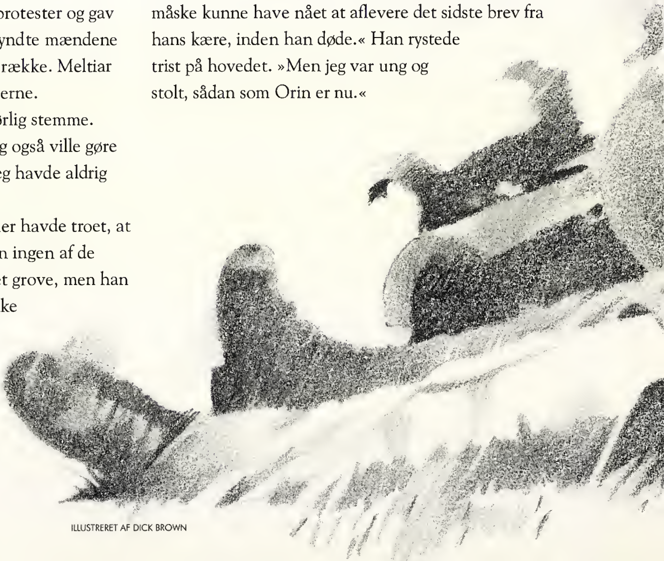
»Jeg ville ikke være til byrde for dig.«

»Brødre er aldrig en byrde.«

Da bataljonen slog lejr for natten, sneg Meltiar sig bort og gik tilbage til det sted, hvor Orin ventede. Han var meget træt, så han satte sig ned ved et træ og faldt i søvn. Senere vågnede han med et sæt. Han kunne ikke huske, hvorfor han befandt sig alene ude i skoven midt om natten, men han fornemmede, at en eller andens liv afhang af ham. Meltiar rystede på hovedet for at klare tankerne.

Til at begynde med troede han, at han stadig var ordonnans i Nauvoo Legionen.

Han talte højt med sig selv. »Profeten Joseph Smith er død. Jeg kunne ikke have hindret mordet på ham. Men jeg skulle have ledt efter hjælp, da min hest blev halt, i stedet for at begynde at gå til Carthage. Så ville jeg måske kunne have nået at aflevere det sidste brev fra hans kære, inden han døde.« Han rystede trist på hovedet. »Men jeg var ung og stolt, sådan som Orin er nu.«

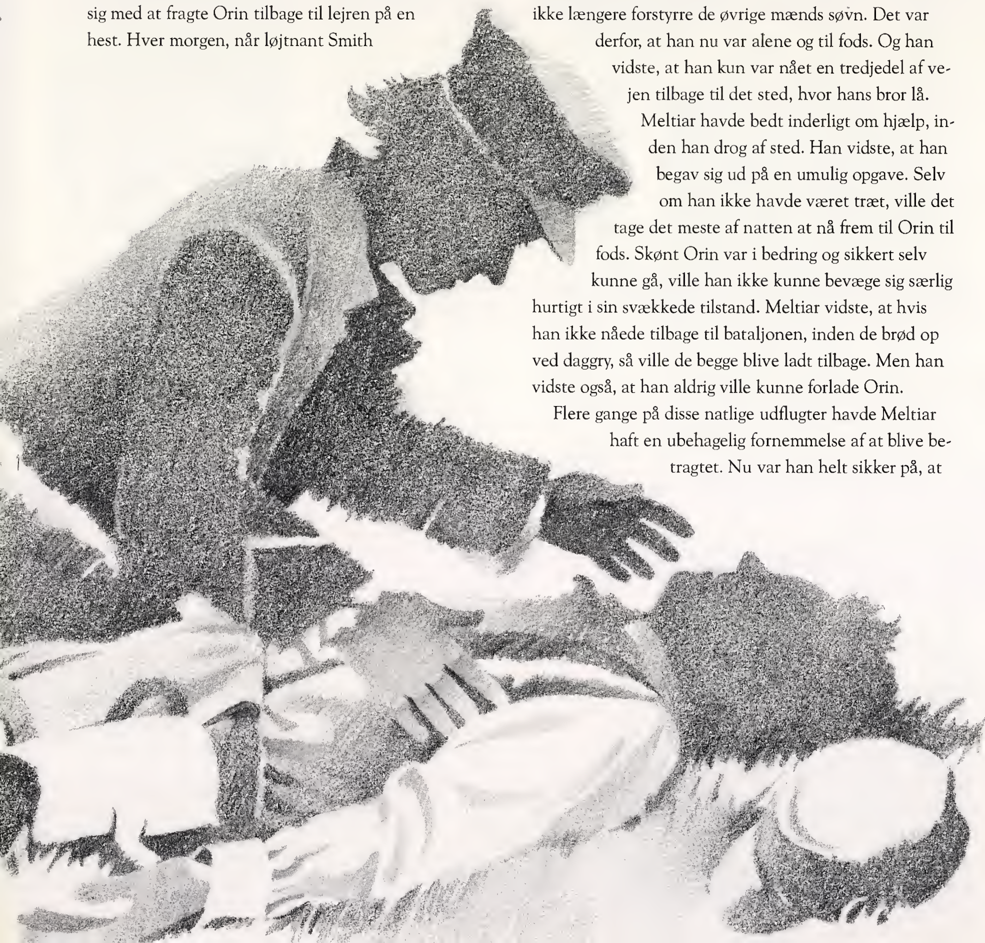
ILLUSTRERET AF DICK BROWN

D R E

Ved tanken om sin bror, fór Meltiar op. Det var *hans* liv, der afhang af ham nu! Selv om han var udmattet, måtte han kæmpe sig videre. De to foregående nætter havde Meltiar fået en anden soldat til at hjælpe sig med at fragte Orin tilbage til lejren på en hest. Hver morgen, når løjtnant Smith opdagede, hvad der var sket, befalede han rasende, at Orin skulle efterlades. Den foregående aften havde løjtnant Smith fortalt Meltiar, at hvis han agtede at fortsætte med sit »dumdristige forehavende,« så skulle han ikke længere forstyrre de øvrige mænds søvn. Det var derfor, at han nu var alene og til fods. Og han vidste, at han kun var nået en tredjedel af vejen tilbage til det sted, hvor hans bror lå.

Meltiar havde bedt inderligt om hjælp, inden han drog af sted. Han vidste, at han begav sig ud på en umulig opgave. Selv om han ikke havde været træt, ville det tage det meste af natten at nå frem til Orin til fods. Skønt Orin var i bedring og sikkert selv kunne gå, ville han ikke kunne bevæge sig særlig hurtigt i sin svækkede tilstand. Meltiar vidste, at hvis han ikke nåede tilbage til bataljonen, inden de brød op ved daggry, så ville de begge blive ladt tilbage. Men han vidste også, at han aldrig ville kunne forlade Orin.

Flere gange på disse natlige udflugter havde Meltiar haft en ubehagelig fornemmelse af at blive betragtet. Nu var han helt sikker på, at

han så noget bevæge sig ved en stor klippe lidt længere fremme. Han standsede op og rakte langsomt efter sin pistol. Men pistolen var væk! Han måtte have tabt den, der hvor han faldt i søvn. Han rakte efter sin kniv, men standsede brat op, da en indianer trådte ud af skyggerne. Lyset fra månen glimtede i et eller andet, som indianeren holdt i hånden. Det var Meltiars pistol!

Mens Meltiar stod og spekulerede på, hvad han skulle gøre, hørte han lyden af en hest, der nærmede sig. *Kunne det være en eller anden fra bataljonen, som er fulgt efter mig?* tænkte han. *Eller er det mon endnu en indianer?* Indianeren så ikke ud til at have hørt lyden, for han stod ubevægelig med pistolen ned langs siden.

Da hesten nåede ind i lysningen, sank hjertet i livet på Meltiar, da han så, at det var en indianerhest med to ryttere. Meltiar lukkede øjnene og bad om hjælp.

»Meltiar?« sagde en velkendt stemme.

Forbløffet åbnede Meltiar øjnene og så, at den ene af rytterne var sprunget af hesten og nysgerrigt kom nærmere.

»Meltiar?« gentog stemmen. »Er det dig?«

»Orin?«

De to brødrene styrtede hen og omfavnede hinanden, og så vendte de sig om mod de ventende indianere. Indianerne havde begge sat sig op på hesten og ladet brødrenes våben og grej ligge på jorden. Den ene indianer hævede langsomt hånden til hilsen. »Brødre,« sagde han, inden de vendte om og red bort i skyggerne.

»Det var det, han sagde, da han kom efter mig,« sagde Orin. »Jeg troede, at der var sket noget med dig, så jeg fulgte med ham, selv om jeg var bange. Hvorfra vidste de, at vi er brødre?«

»De har holdt øje med os de sidste par nætter,« sagde Meltiar. »Og måske kunne de se, hvor meget vi holder af hinanden. De kunne også se, at vi havde brug for deres hjælp, så derfor hjalp de os! Eller« – han smilede til Orin – »måske mente han, at vi alle er brødre.«

»Jeg er taknemlig for deres hjælp,« sagde Orin blidt, »men det er ikke altid nemt at tage imod hjælp fra andre.«

»Jeg ved, hvad du mener.« Meltiar støttede sig opad Orin. »Men hvis du er så stærk, som du ser ud til, så kan du gøre nytte nu. Du må hjælpe mig med at komme tilbage til lejren. Jeg kan ikke li' at være til byrde, men jeg er meget træt!«

»Jeg er kommet til kræfter, Meltiar. Så bare rolig,« sagde Orin med et smil. »Brødre er aldrig en byrde.« ☐

JEG TROR, AT PRÆSTEDØMMET KAN VELSIGNE MIT LIV

»Vi tror, at en mand må kaldes af Gud ved profeti og håndspålæggelse af sådanne, som har myndighed dertil, for at prædike evangeliet og tjene i dets forordninger« (5. Trosartikel).

Karen Lofgreen

Tetsuko boede ved et højt bjerg i Japan. Hun var meget spændt, fordi hun skulle i skole for første gang. Men da hun tog sin skoleuniform på, fik hun ondt i maven. Hun havde ikke lyst til at spise morgenmad, og hun begyndte at græde.

Okasan (Mor) spurgte: »Hvad er der i vejen, Tetsuko? Er du syg?«

»Ja. Jeg har ondt i maven, og jeg tror ikke, jeg kan gå i skole i dag,« hulkede hun.

Otosan (Far) tog hendes hånd og sagde: »Jeg tror, jeg ved, hvad der er i vejen med dig. Det er din første skoledag. Du skal være væk hjemmefra det meste af dagen, og du ved ikke, hvad der skal ske. Jeg havde det på samme måde, da jeg begyndte på mit nye arbejde. Vil du gerne have, at jeg giver dig en fars velsignelse?«

Tetsuko nikkede.

Otosan lagde hænderne på hendes hoved og gav hende en velsignelse. Han takkede Gud for hende og for de glæder, som hun bragte dem. Han velsignede hende, at hun ikke måtte være bange, men føle fred i hjertet.

Tetsuko tog af sted til skolen. Om eftermiddagen kom hun styrtende ind i huset og råbte: »Okasan! Så er jeg hjemme igen. Vi havde det sjovt henne i skolen. Min lærerinde er sød, og jeg har fået mange nye venner.«

Hendes mor sagde: »Det glæder mig, at du havde en god dag, og at Otosan kunne give dig en velsignelse.«

Vor himmelske Fader gav sin myndighed til bestemte mænd, så de kunne udføre hans værk. Det kaldes præstedømmet. Præstedømmet er magt og myndighed til at handle på vor himmelske Faders vegne.

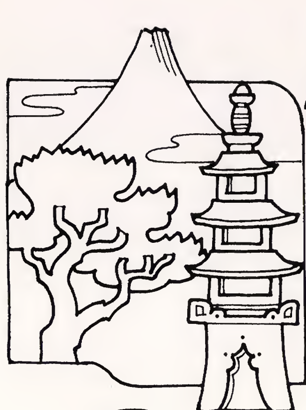
Hvordan ville det være, hvis vi ikke havde præstedømmet? Så ville Kirken ikke være blevet organiseret; ingen ville kunne blive døbt eller modtage Helligåndens gave; ingen kunne modtage templets velsignelser og ingen kunne vende tilbage til vor himmelske Fader. Gennem præstedømmet kan alle vor himmelske Faders børn blive velsignet.

Instrukser

Farvelæg tegningerne på side 11. Klip siden ud af bladet og lim den på et stykke tykt pap. Klip derefter figurerne ud og brug dem til at fortælle historien om Tetsuko for din familie og dine venner til en familieaften. Tal om den præstedømmemyndighed, som Tetsukos far benyttede til at velsigne hende. Hvis du vil bruge figurerne på en flanelstavle, skal du lime små stykker flanel eller sandpapir på bagsiden af dem.

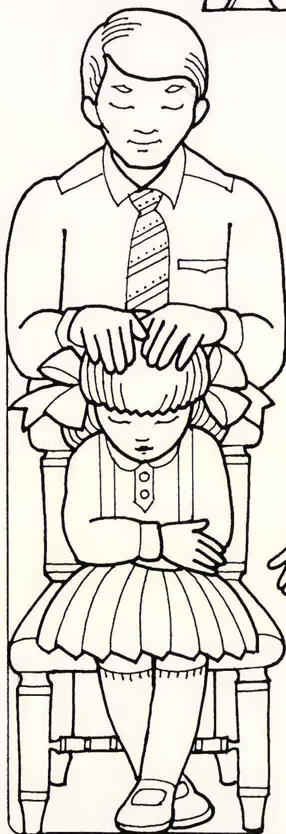
Forslag til fællestid

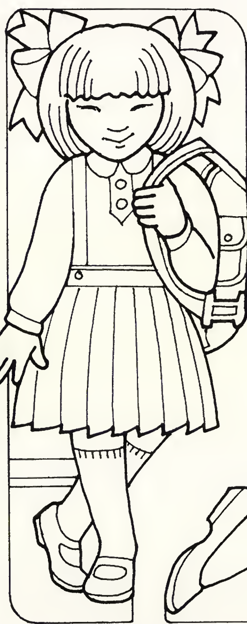
1. *Find billeder, som forestiller præstedømmeordinanser, (fx en baby, der bliver navngivet, én, der bliver døbt, eller nadveren, som bliver administreret). Giv et billede til hver klasse og bed dem tale om den ordinanse, som er på billedet, og lad dem forklare, hvordan den kan velsigne dem.*
2. *Spørg børnene, hvordan præstedømmet kan velsigne deres familier. Skriv deres svar op på tavlen.*
3. *Lad børnene tegne billeder, der illustrerer nedenstående udtryk, til deres »Bog om Trosartiklerne« (se Fællestid, februar 1995, side 12):* præstedømme – *magt og myndighed til at handle på vor himmelske Faders vegne;* myndighed – *retten til at benytte eller overdrage magt;* håndspålæggelse – *en del af den ordinanse, hvorved man giver velsignelser med præstedømmet.* ☐

ILLUSTRERET AF PHYLLIS LUCH

Vælg det rette

Muntert ♩ = 144–160

C G7 C

1. Hvis vi væl - ger det ret - te i li - vet, ____ er vi
2. E - van - ge - liet om bøn - nen for - tæl - ler: ____ Ha - ve

G7 C

lyk' - lig' hver e - ne - ste dag. ____ Der - for
tro, væ - re ly - dig ej svag. ____ Og vi

F C

lyt til hvad Je - sus har gi - vet, ____ han vil
ved, hvis hans lær - dom vi væl - ger, ____ da vil

F G7 C

vi - se os vej med be - hag.
vi fin - de lyk - ke hver dag.

Kor

Vælg det

C G7

ret - te og vær lyk' - lig, vi vil

C

al - tid væl - ge ret.

Tekst og musik: Clara W. McMaster, f. 1904.

Joh 13:17; Moses 6:33
Ordspr 29:18

ADAM BLIVER DAGENS MAND

Jenny S. Hatch

Adam på syv år ville gerne være superhelt. Han havde set superhelte i fjernsynet og læst en masse tegneserier om superhelte. Han mente nok, at han var egnet til opgaven. Han vidste nøjagtigt, hvordan man standser skurke og hindrer forbrydelser.

En morgen da Adam vågnede, besluttede han sig for, at tiden var inde til at blive superhelt. Han ville blive dagens mand.

»Skynd dig,« sagde mor. »Der er morgenmad.«

Adam sprang ud af sengen, klædte sig på i en ruf og styrtede ud i køkkenet.

»Det var hurtigt,« sagde mor. »Du må vist have store planer for dagen i dag.«

»Ja, på en måde,« svarede han. Han ville ikke sige for meget. Enhver syv-årig ved, at superhelte ikke praler.

Adam slugte sin morgenmad, mens han tænkte på det eventyr, som ventede ham.

Mors stemme brød ind i hans tanker. »Jeg havde næsten glemt, at jeg har lovet fru Eriksen at plukke nogle hindbær til hende

her til morgen. Vil du være sød at vaske op efter morgenmaden, så jeg kan komme i gang, Adam?«

Til at begynde med blev Adam lidt irriteret. Han havde trods alt vigtigere ting at tage sig til. Han skulle være dagens mand. *Nå, ja,* tænkte han. *Det er jo stadig tidlig morgen, og der har endnu ikke været nogen at redde.* Og hvis fru Eriksen skulle til at lave hindbærmarmelade, ville hun måske gemme et glas til ham.

Han kunne godt li' fru Eriksen, og fru Eriksen vidste, at han elskede hindbærmarmelade.

Da Adam havde vasket op, fløj han næsten ud af døren. Han standsede ude i indkørslen og sonderede nabolaget med sit falkeblik. Der så meget fredeligt ud, men enhver superhelt ved, at man ikke må lade sig narre af det.

Pludselig blev stilheden brudt!

Adams lillebror, Anders, råbte oppe fra terrassen. »Adam, mor siger, at du skal binde mine sko.« Anders var fire år og var ved at lære at binde snørebånd.

Adam traskede op ad trinene til terrassen og begyndte at binde sin lillebrors sko. Så fik han en rigtig god idé: *Hvis jeg lærer Anders at binde sine sko, behøver jeg ikke at hjælpe ham mere, og så har jeg masser af tid til at blive dagens mand!* Han sad tålmodigt sammen med sin lillebror.

Til at begynde med var det ret irriterende, men snart bevægede Anders' fingre sig rapt af sted, som de skulle. Nu kunne Anders binde sine egne sko. Det havde taget længere tid at lære Anders at binde sko, end Adam havde regnet med.

Han håbede ikke, at der havde været brug for hans assistance. Han besluttede sig til at han ville gå en tur rundt i hele kvarteret og holde øje med ethvert tegn på ballade.

Bortset fra to hunde, der jog en kat op i et træ, så han ikke noget. Han jog hundene bort og lokkede katten ned fra træet. Det var ikke rigtig en opgave for en superhelt, selv om katten nu så glad ud. Han vandrede modløst hjemad.

»Davs,« sagde mor. »Jeg ledte netop efter dig. Vi skal ned til super-

ILLUSTRERET AF DICK BROWN

markedet og købe ind til aftensmaden. Sæt dig ud i bilen.«

Adam lyste lidt op. Måske kunne han blive dagens mand henne i supermarkedet. Adam var ivrig efter at komme derhen, så han hjalp Anders og deres lillesøster Jane med at spænde deres sikkerhedsseler, inden han spændte sin egen. Så snart de var inde i butikken, lod han blikket glide rundt i lokalet for at se, om der var noget på færde.

Adam skubbede indkøbsvognen, mens hans mor læssede varer i den. Den blev tungere og tungere at skubbe, fordi Jane sad i den. Da de nåede hen til kassen, var han helt udmattet, men han var sikker på, at al den skubben havde givet ham større muskler. En superhelt skal jo være rigtig stærk. Men han var skuffet over, at han ikke havde haft mulighed for at blive dagens mand.

Da de kom hjem, hjalp han sin mor med at bære varerne ind og lægge dem på plads. Mens mor lavede mad, dækkede han bord. Da de havde spist, tænkte han, at han også lige så godt kunne tage af bordet igen.

Dagen var næsten forbi. Om et par timer ville det være sengetid, og han var endnu ikke blevet dagens mand. Han besluttede sig for at gå ud på terrassen og tage et sidste blik ud over kvarteret.

Han var netop på vej ud af døren, da han hørte Jane græde. Hun lå i sin seng og ville have en godnathistorie. Adam kunne høre, at mor var inde ved siden af og hjælpe Anders med at komme i nattøjet. Adam var god til at læse, og han tænkte, at det ikke ville tage ret lang tid at læse en enkelt historie. Han fik Jane lagt i

seng og læste hendes yndlingshistorie for hende – og så en historie mere og en mere. Da hun endelig faldt i søvn, var det næsten Adams sengetid. *Jeg har intet gjort for at blive dagens helt,* tænkte han. *Jeg har ikke hindret nogen onde planer. Der har ikke været nogen at redde. Jeg har slet ikke været dagens mand.*

Han lå i sin seng og tænkte over sin spildte dag, da mor kom ind til ham. »Sikke tidligt du er gået i seng, Adam. Er du syg?«

»Jeg er bare lidt træt.«

Mor smilede. »Det tror jeg gerne. Du har rigtigt været dagens mand. Tak.«

»Hva'?« Adam satte sig op. »Hvad sagde du?«

»Jeg sagde, at du reddede min dag. Jeg havde aldrig nået halvdelen af det, jeg skulle, hvis du ikke havde hjulpet mig.« Mor gav ham et hurtigt kys på panden og forsvandt.

»Jeg blev dagens mand!« hviskede Adam begejstret. »Det lykkedes!«

Den nat faldt superhelten Adam i søvn, mens han funderede over, hvad han kunne gøre for at blive dagens mand i morgen. □

FOTO: CHURCH NEWS

Til venstre: Præsident Hinckley viste i 1982 sammen med ældste Thomas S. Monson fra De Tolvs Kvorum USAs præsident Ronald Reagan rundt på Ogden-områdets velfærdsservicecenter i Ogden i Utah. Til højre: Præsident og søster Hinckley ved templet i Mexico City, som han indviede i 1983. Herunder: Præsident og søster Hinckley finder en ungt træ, der rejser sig gennem asken fra den ild, som ødelagde Yellowstone National Park i 1988. Præsident Hinckley elsker at plante træer og buske. Han har i årenes løb plantet i hundredvis.

gang med arbejdet. Med kærlig hilsen. Din far.«

Præsident Hinckley siger om dette øjeblik: »Jeg overvejede hans svar, og næste morgen i vores fælles studium af skriften læste vi denne store udtalelse fra Herren: 'For den, der vil frelse sit liv, skal miste det; men den, der mister sit liv på grund af mig og evangeliet, skal frelse det' (Mark 8:35).

Denne enkle udtalelse og løfte rørte mig. Jeg knælede ned og indgik en pagt med Herren om, at jeg ville forsøge at glemme mig selv og gå i gang med arbejdet. Jeg regner denne dag som mit livs beslutning. Alt godt, som er hændt mig siden da, kan jeg spore tilbage til den beslutning, som jeg traf på dette tidspunkt.«

Det varede ikke længe, efter at ældste Hinckley havde kastet ud i arbejdet i Lancashire, før han modtog et brev, hvor han blev kaldet til London som særlig assistent til ældste Joseph F. Merrill, der var medlem af De Tolv Apostles Råd og som var præsident for den europæiske mission. »Vi døbte ikke mange mennesker i London på den tid,« mindes missionærkammeraten Wendell J. Ashton, »men ældste Hinckley var en meget talentfuld taler ved disse gademøder i Hyde Park Corner. Jeg kan love jer, at vi hurtigt lærte at tale uden manuskript eller stor forberedelse. Og ældste Hinckley var den bedste af dem alle. Jeg har altid ment, at han opnåede en stor førstehåndserfaring dér i Hyde Park i London, ved at gøre det, som han så dygtigt har gjort resten af sit liv – nemlig forsvare Kirken og modigt tale om dens sandheder. Han var god til det dengang, og han er god til det nu.«

Ældste Hinckley kom hurtigt tilbage til Salt Lake City, træt, undervægtig og med et ønske om »aldrig at rejse noget sted hen igen.« For at holde en aftale, som hans missionspræsident i forvejen havde truffet med Det Første Præsidentskab, gik

FOTO: GERRY AVANT, CHURCH NEWS

han hen til Kirkens administrationsbygning for at tale om de særlige udfordringer i den europæiske mission med præsident Heber J. Grant og hans to rådgivere, J. Reuben Clark og David O. McKay. »Præsident Grant fortalte mig, at de havde afsat 15 minutter på deres dagsorden hertil. Jeg begyndte at tale, og de begyndte at stille spørgsmål. Jeg forlod værelset en time og femten minutter senere. Adskillige dage senere ringede præsident McKay til mig og spurgte, om jeg ville komme og arbejde som sekretær for den Kirkens nyligt organiserede komité for radiodækning, PR og missionslitteratur.«

Det var indledningen til en 60-årig karriere, med undtagelse af 2 års pause under Anden Verdenskrig, fyldt med opgaver som funktionær og kaldelser som generalautoritet ved Kirkens hoved-

Præsident Ezra Taft Benson ønskes på sin 90 års fødselsdag til lykke af sine rådgivere og deres hustruer (fra venstre): Søster Frances Monson, præsident Thomas S. Monson, præsident Gordon B. Hinckley, søster Marjorie Hinckley, præsident Benson og søster Flora Benson.

FOTO: DESERET NEWS

sæde. »Præsident Hinckleys usædvanlig rige erfaring i Kirkens administration kombinerer historie og minder på en bemærkelsesværdig måde,« siger en arbejdsfælle gennem lang tid, ældste Neal A. Maxwell fra De Tolv Apostles Kvorum. »Hans kundskab om tingene 'som de var' og 'som de nu er' har forberedt ham til at bidrage til tingene 'som de vil blive.'« Administrationsbygningen, hvor den unge missionær aflagde sin første imponerende rapport til Det Første Præsidentskab, er den samme bygning, hvor han nu præsiderer som præsident for Kirken præcis 60 år senere.

Unge Gordon B. Hinckley var både hjælpsom og gjorde et godt indtryk på mange af Kirkens ledere i sit arbejde som funktionær. De oplevede ham alle som opvakt, lydhør og arbejdsom. Den, som var ham nærmere end nogen anden, og som øvede den største indflydelse på ham i disse år, var præsident Stephen L. Richards.

Da præsident Hinckley første gang begyndte at arbejde i Kirkens hovedsæde, var ældste Stephen L. Richards, der var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, formand for Kirkens komité for radiodækning, PR og missionslitteratur, som Gordon blev tilknyttet som udøvende sekretær. Senere, da ældste Richards blev førsterådgiver til præsident David O. McKay i Det Første Præsidentskab i Kirken, forblev Gordon sammen med ham som udøvende sekretær i missionskomiteen, som præsident Richards var formand for.

»Stephen L. Richards havde en stor og positiv indflydelse på mit liv«, siger præsident Hinckley kærligt. »Han var et stærkt og blidt menneske, som var særlig venlig mod mig.«

Denne følelse var tydeligvis gensidig, for præsident Richards skrev den 22. december 1953 til sin unge assistent:

»Kære Gordon, modtag mine varmeste julehilsener til dig og din familie. Jeg kan ikke fortælle dig, i hvor høj grad jeg er taknemlig for din hjælp og for at være sammen med dig. Jeg kan ikke se, hvordan jeg skulle kunne løfte min opgave uden den effektive tjeneste, som du så villigt yder. Jeg er sikker på, at Herren vil velsigne dig derfor, for du bidrager i høj grad til hans hellige værk. Med taknemlighed og hengivenhed, din broder og din ven, (underskrevet) Stephen L. Richards.«

Præsident Hinckley har i gennem hele sin karriere udvist bemærkelsesværdige kvaliteter både i sind og dømmekraft, hvad der har tjent ham godt og grundigt. »Den bedste dømmekraft, han nogensinde har udvist i hele sit liv«, siger præsident Boyd K. Packer, fungerende præsident for De Tolv Apostles Kvorum med et smil, »er den dømmekraft han udviste, da han giftede sig med Marjorie Pay. Man kan ikke kende ham, uden at man også kender hende – den ømme, vejledende og tålmodige indflydelse, hun har haft i hans og børnenes liv.«

»Marjorie var 'pigen inde ved siden af', da vi voksede op,« mindes præsident Hinckleys lillesøster Ramona H. Sullivan, »men i dette tilfælde var det dog pigen på den anden side af gaden. Og hun var meget smuk. Det, som jeg bedst husker om Marge i disse første år, var, hvor dannet og betagende hun var, selv som ung pige, når hun skulle læse noget op eller deltage i møder og aktiviteter i vores gamle 1. ward. Alle de andre børn rejste sig bare op og mumlede sig gennem det, men Marjorie var helt professionel. Hun besad alle talekunstens finesser og bevægelser. Jeg huske stadig, hvad hun læste op.«

Selv om de ikke begyndte at komme alvorligt sammen før efter hans mission, var det en af disse oplæsninger, som den meget unge Marjorie Pay gav, som først fangede hans opmærksomhed. »Jeg så hende første gang i Primary,« siger præsident Hinckley med et smil. »Hun læste et stykke op. Jeg ved ikke, hvad det var, der skete i mig, men jeg glemte det aldrig. Hun voksede op og blev en smuk ung kvinde, og jeg udviste den sunde fornuft at gifte mig med hende.«

Bror og søster Hinckley blev gift den 29. april 1937 og har sammen

Selv om præsident og søster Hinckley ofte er i offentlighedens søgelys holder de fast i nære og private bånd til deres voksende familie. Til venstre: Præsident Hinckley hjælper med til at rette butterflyen på et barnebarn forud for en bryllupsreception i familien. Til højre: Præsident Hinckley omfavner tre af sine børnebørn. Herunder: Søster Hinckley, der af en datter beskrives som familiens bedste »cheerleader«, nyder her en privatoptræden på klaveret.

fået tre døtre og to sønner – Kathleen H. Barnes, Richard Gordon, Virginia H. Pearce, Clark Bryant og Jane H. Dudle. Denne nært knyttede familie har siden føjet 25 børnebørn og 13 oldebørn til.

»Min mand har altid undervist ved sit eksempel,« siger søster Hinckley med tydelig beundring.

»Jeg har aldrig i vores ægteskab hørt ham holde forelæsning for vores børn. De vidste bare, hvad der forventedes af dem, fordi de har set ham.

Han har for den sags skyld«, fortsætter hun, »altid været et eksempel for alle. I alle de år, jeg har kendt ham, har jeg aldrig set ham sige eller gøre noget, som var en apostel uværdigt. Misforstå mig nu ikke,« ler hun. »Han er ikke skinhellig overhovedet. Han har en vidunderlig sans for humor. Men han er aldrig gået over stregen. Jeg synes, at han er vidunderlig!«

Det er ikke overraskende, at præsident Hinckley og hans børn også synes, at søster Hinckley er vidunderlig. »Mor er uden svig,« siger den ældste datter Kathleen. »Hun er helt ren. Hun er en ven for alle og kan ikke rose mennesker tilstrækkeligt, uanset om det er mælkemanden, postbudet, skraldemanden eller alle andre.«

Den yngste datter Jane husker hende som den, der var mest opmærksom på deres aktiviteter og den, som støttede og opmuntrede dem mest. »Hun vidste alt, hvad vi foretog os og interesserede os for, og nu ved hun det samme om alle sine børnebørn. Hun elskede det, når vi kom hjem efter skole, og kunne ikke vente, til vi fik sommerferie. Andre mødre var kun glade, når skolen begyndte igen i efteråret, men ikke mor – hun græd! Hun *sørgede,* når vi forlod hende.«

Sønnen Richard mindes med en hjertelig latter, da han måtte blive efter skole, da hele klassen skulle disciplineres. Hun ventede hver

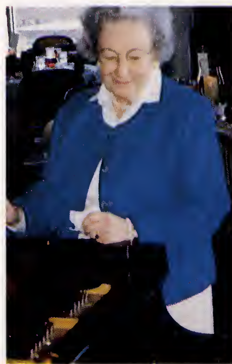

FOTO: ELDON K. LINSCHOTEN

Til venstre: Præsident og søster Hinckley besøgte i november 1989 New Zealand og ses her sammen med børn i traditionelt maoritøj. Til højre: Toflau E. Alesana, premierminister i Samoa, giver præsident Hinckley en ceremoniel skål i 1990. En af præsident Hinckleys venner siger: »Der findes ikke noget menneske i Kirkens historie, som har rejst så langt til så mange steder i verden i en eneste hensigt – at forkynde evangeliet, velsigne og opløfte de hellige og fremme forløsningen af de døde.«

FOTO: PEGGY JELLINGHAUSEN

dag på, at børnene skulle komme hjem fra skole. Søster Hinckley følte sig med det samme ensom, da hendes søn ikke kom ind gennem døren sammen med de andre. Det næste, de oplevede, var, at mor som ud af det blå dukkede op i de unge eftersidderes klasseværelse og sagde til den overraskede lærer: »Du kan gøre, hvad du vil hele dagen lang med denne dreng, men efter klokken 3 om eftermiddagen *er han min.*«

Præsident Hinckley har kunnet tage sin hustru med på mange store rejseopgaver rundt i hele verden. Når han gjorde det, bragte søster Hinckley altid noget med til børnene fra rejsen. »Hun skrev tryllebindende breve,« mindes Kathy, »og aflagde en fuldstændig rapport til alle børnene, når hun kom hjem. Seværdigheder, lyde, souvenirs – ja, alt. Det var en hel iscenesættelse!

Jeg husker fx den smukke og levende beskrivelse, som hun gav af de begivenheder, som fulgte i kølvandet af indvielsen af templet i Seoul i Korea. Sådanne førstehåndsrapporter omfattede en beskrivelse af de nationale dragter og kostumer, som de koreanske søstre bar, og som hun så, da mor og far forlod templet med det officielle selskab. Hun genoplevede det altsammen – og hjalp os med at indleve os i det – med en entusiastisk og klar beretning af hver eneste aspekt af oplevelsen, og især disse kvinders smukke tøj og ydre. Midt i denne hypnotiserende beskrivelse så min far op og sagde: 'Hvilke dragter?' Det er forskellen mellem min mor og min far.«

Præsident Hinckley har i løbet af disse år fyldt med tjeneste og rejser haft mange muligheder for at velsigne de hellige – bogstaveligt talt velsigne dem med sine hænder på deres hoved – i lande nær og fjernt.

I september 1972 bad den nyligt ordinerede præsident for Kirken, Harold B. Lee, ældste Hinckley,

der var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, om at ledsage sig på en historisk tur til Europa og Mellemøsten. Det ville blive det første besøg i det hellige land, som en præsident for Kirken havde aflagt i omkring 2000 år. »På denne tur blev præsident Lee meget syg«, husker præsident Hinckley. »En sen aften ringede søster Lee til vores værelse og spurgte, om vi ville give hendes mand en velsignelse. Præsident Edwin Q. Cannon fra missionen i Schweiz var sammen med os på denne opgave, så derfor bad jeg ham om at være med til at velsigne præsidenten. Det gjorde vi så, hvorefter vi gik i seng, bekymrede for præsident Lees helbred.

Senere på natten begyndte præsident Lee at hoste. Det var en dyb og svær hoste, og den blev ved. Mit hotelværelse lå lige ved siden af ham, så jeg kunne høre ham. Han hostede, hostede og hostede. Pludselig hørte det op, og jeg faldt i søvn, taknemlig over, at han havde fået det bedre. Bror Lee sagde ikke noget om hændelsen den næste dag, men den efterfølgende dag sagde han til mig: 'Vi er kommet hertil dette miraklernes land for selv at opleve et mirakel'. Han fortalte mig, hvordan han under den voldsomme hoste havde hostet en meget stor klump blod op. Godt et år senere døde han af en blodprop i lungerne.«

Et af de mest krævende øjeblikke i præsident Hinckleys liv kom, da præsident Spencer W. Kimball i sommeren 1981 kaldte ham til at tjene som rådgiver i Det Første Præsidentskab. Selv om de alle oplevede forskellige grader af svigtende helbred, var Det Første Præsidentskab »komplet« med præsident Kimball, præsident N. Eldon Tanner og præsident Marion G. Romney, der stadig tjente. Men ved klar og inspirerende åbenbaring og ved godt helbred bad præsident Kimball ældste Hinckley om at slutte sig til Det Første Præsidentskab som »rådgiver i Det Første Præsidentskab« – en yderligere rådgiver, som der var tilstrækkelig forudtilfælde for i Kirkens historie.

»Da jeg accepterede præsident Kimballs kaldelse til at slutte mig til dem, vidste jeg ikke præcis, hvordan jeg ville passe ind eller fungere, og det gjorde de måske heller ikke på det tidspunkt,« siger præsident Hinckley. »Men situationen nødvendiggjorde yderligere hjælp, og jeg var mere end villig til at yde den. Jeg vidste ikke, om det skulle være for nogle få dage eller få måneder.« Som det viste sig, så forlod præsident Gordon B. Hinckley ikke igen Det Første Præsidentskab i Kirken. I 1982 døde præsident Tanner, hvorefter præsident Romney blev førsterådgiver, og præsident Hinckley opretholdt som andenrådgiver.

»Det var et meget tungt og overvældende ansvar,« mindes han. »Det var til tider en næsten skrækindjagende byrde. Jeg rådførte mig selvfølgelig med brødrene i De Tolvs Råd.

Jeg mindes en særlig lejlighed, hvor jeg knælede ned for Herren og bad om hjælp midt i det, som var en meget vanskelig situation. I mit sind lød disse forsikrende ord: 'Vær stille og vid, at jeg er Gud' (L&P 101:16). Jeg blev atter forsikret om, at dette var hans værk, og at han ikke ville lade det mislykkes, og at alt, hvad vi skulle gøre, var at arbejde med det og gøre vores allerbedste, så ville værket gå fremad uden forhindringer eller forsinkelser af nogen art.«

Alt vil ordne sig. Bliv ved med at prøve. Udvis tro. Vær lykkelig. Tab ikke modet. Alt vil ordne sig.

Denne og andre lignende erfaringer har skolet præsident Hinckley til dette hellige ansvar, som nu er hans.

»Præsident Hinckley kan gøre alt,« siger vennen og den tidligere forretningsmand og samfundsleder B. Z. »Bud« Kastler. »Jeg sammenligner ham med general George Patton, som var en stor tilhænger af traditionel krigsførelse, der tilpassede sig skiftende militære forhold. Præsident Hinckley er en traditionsbevidst og meget hengiven leder, som vil lede os i de skiftende forhold, som det 21. århundrede vil bringe.«

Måske er ingen mand kommet i præsidentskabet for Kirken så godt forberedt til dette ansvar. Gennem 60 års ledelse i Kirkens administration, har han personligt kendt, er blevet undervist af samt har i en eller anden kapacitet tjent alle Kirkens præsidenter fra Heber J. Grant til Howard W. Hunter – otte nutidige profeter. Som en af hans venner siger: »Der findes

Præsident Hinckley hilser på præsident Howard W. Hunter, daværende præsident for De Tolvs Kvorum, ved en fest i forbindelse med præsident Hinckleys 80 års fødselsdag. Fem år senere, den 12. marts 1995, blev præsident Hinckley Kirkens præsident.

ikke noget menneske i Kirkens historie, som har rejst så langt til så mange steder i verden i en eneste hensigt – at forkynde evangeliet, velsigne og opløfte de hellige og fremme forløsningen af de døde.«

Præsident Hinckley sagde for nyligt til hele Kirken, mens han mindedes disse friske og klare ungdomsnætter: »Kun få af os ser nu Nordstjernen. Vi lever i bysamfund, og byens lys påvirker, hvad vi kan se af den vidunderlige himmel over os. Men stjernen er der, som den har været i århundreder, på sin plads, dens bestandighed er en vejledning og et holdepunkt.« *Stjernen,* juli 1989, s. 60.

Det samme kan siges om præsident Gordon B. Hinckley, når han nu påtager sig det hellige embede, som han er blevet kaldet til – profet, seer, åbenbarer, præsiderende højpræst og præsident for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Som profeterne før ham og med den sikkerhed, som ligger i Jesu Kristi evangelium, der leder dem, er han nu på sin udpegede plads. »Stålsat (han) modigt står.« Hans bestandighed, tjeneste og tro – så fast som de evige bjerge – er et anker for alle. Det bedste, vi kan gøre for at opretholde ham, er at gå »fremad frem! Stadig frem! Altid frem!«

FOTO: TOM SMART, DESERET NEWS

Præsident Hinckley hilser sammen med sine rådgivere, præsident Thomas S. Monson og præsident James E. Faust, på medlemmerne af De Tolvs Kvorum ved hans første generalkonference som Kirkens præsident. Da præsident Hinckley ved en nyhedskonference blev spurgt om, hvad hans motto ville være, sagde han: »Fremad. Ja. Vores tema vil være at fortsætte fremad i det store værk, som er blevet fremmet af vore forgængere.«

FORSIDEFOTO: JED CLARK

»Mer stræben i løn«

»Og de bad om det, som de ønskede mest« (3 Nephi 19:9).

Gennem hele sit jordiske virke underviste Frelseren i bønnens betydning i ord og gerning. han bad om vejledning og styrke på egne og andres vegne. Han bad for små børn (se Matt 19:13-15), for at Peters tro ikke måtte vakle (se Luk 22:31-32), for sine disciple (se Joh 17:9), for alle, som vil tro på ham (se Joh 17:20), og sågar for dem, som ville korsfæste ham (se Luk 23:34). Han bad i længere tid, før hans øverste apostle modtog præstedømmets nøgler (se Luk 9:28-36). »I sin angst bad han endnu mere indtrængende« i Getsemane have (Luk 22:44).

BED OPRIGTIGT

Bøn er ikke et ligegyldigt ritual, men derimod direkte kommunikation med vor himmelske Fader, som finder sted, når vi ydmygt nærmer os ham med »oprigtigt hjerte og med fast tro på Kristus«. Denne kommunikation er så vigtig, at de budskaber, som vor himmelske Fader ønsker, at vi skal modtage, som oftest overbringes af det tredje medlem af Guddommen, nemlig Helligånden (Moroni 10:4-5).

Vore mest oprigtige bønner udspringer som regel af livets sværeste prøvelser. Men alle vore bønner bør være konkrete og meningsfyldte. Vi er blevet opfordret til at anråbe Herren om barmhjertighed, at bede for vore familier og at bede om hjælp mod vores fjender. Vi har fået besked på at bede uophørligt for vort eget velfærd og for dem, som er omkring os (se Alma 34:18-27). Vi bør også udtrykke taknemlighed i alle vore bønner og værdsætte de velsignelser, som vor himmelske Fader har givet os.

Selv den mest enkle bøn kan være konkret. Vi kan takke vor himmelske Fader for de konkrete velsignelser, som vi har modtaget i løbet af dagen. Vi kan søge om hjælp til at opdrage vores børn. Vi kan bede om hjælp i vores kirkekaldelser og om styrke til at overvinde synder og svagheder. I Kitchener Stav i Ontario i Canada er der for eksempel nogle besøgslærerinder, som nævner hver af de søstre, som de besøger, ved navn i deres daglige personlige bønner. En søster siger: »Jeg har oplevet en vidunderlig forandring i min holdning til dem, som jeg besøger. Bønnen åbner mit hjerte og mine tanker for Åndens inspiration om de enkelte søstres behov.«

ILLUSTRERET AF LYNN FARRAR

BED I TRO

Bøn er en troshandling, ved hvilken vi anråber vor himmelske Fader om at opfylde vore behov. Det er ikke et middel til at ændre Guds holdning, men snarere en måde at ændre os selv på, så vi underkaster vort sind og hjerte hans vilje.

Da en søster fra Bountiful i Utah blev ramt af et alvorligt handicap, argumenterede hun for, at hun ville kunne tjene Herren bedre, hvis han ville fjerne dette handicap. Efter i gennem flere måneder at have bedt om at blive helbredt, fik hun til sidst tro nok til at acceptere sine begrænsninger og sætte sin lid til Herrens vilje. Mange år senere har hun indset, at hun har udviklet sig meget ved at udholde sine lidelser, og at hun var været en kilde til inspiration for mange.

Ældste Dallin H. Oaks har sagt: »Overbevisningen om, at Herren ved mere end vi, og at han vil besvare vore bønner og gøre det, der er bedst for os og for alle sine andre børn, er en væsentlig bestanddel i vores tro på Herren Jesus Kristus« (*Stjernen*, juli 1994, side 96).

- *Hvilke konkrete velsignelser kan du udtrykke taknemlighed for?*
- *Hvordan kan vi gøre vores bønner mere meningsfyldte?*

Medicin til ånden

Michaela Bladová

Da jeg som ung pige voksede op i det kommunistiske Tjekkoslovakiet, søgte jeg altid at finde en mening med mit liv. Når jeg så på mine forældre og andre voksne, tænkte jeg: Er det det liv, der venter mig, når jeg er færdig med skolen? Skal jeg altid være træt, ulykkelig og berøvet min frihed? Livet syntes meningsløst.

Jeg troede ikke på Gud, for ingen havde nogensinde fortalt mig om ham. Faktisk sørgede kommunisterne for, at vi i skolen blev belært om, at der ikke fandtes nogen Gud, intet liv efter døden og ingen ånd. Hvad skal jeg så leve for? tænkte jeg. Da jeg ikke havde noget formål med livet, nærede jeg heller ikke noget ønske om at blive bedre. Jeg var meget ulykkelig.

Så en dag i 1989, da jeg læste på universitetet, tog en at mine studiekammerater mig med til et møde, hvor en lille gruppe unge mennesker lyttede til en ældre mand. Han talte meget myndigt, og jeg blev dybt imponeret. Jeg fandt ud af, at han hed Otakar Vojkůvka og var fra Brno i Tjekkoslovakiet. Han var medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Da han fortalte om Gud og formålet med livet, vidste jeg, at det var sandheden. Hans ord var som medicin til min ånd! Jeg blev meget lykkelig.

Pludselig vidste jeg, at jeg ikke bare var et værdiløst væsen, som blot var opstået ved et tilfælde – men at jeg faktisk var et barn af Gud! Jeg modtog Mormons Bog, læste den og nærede ingen tvivl om, at den var sand. Og da jeg opdagede disse sandheder, fik jeg en fornemmelse af, at jeg havde vidst alt dette før. Det syntes som om, at jeg var vågnet op, havde taget nogle mørke briller af og endelig så sandheden helt klart.

Dengang var missionærerne forment adgang til Tjekkoslovakiet. Men det følgende efterår vandt tjekkerne deres frihed ved »fløjlsrevolutionen,« og Kirken blev officielt anerkendt i landet i marts 1990. Jeg blev døbt i maj samme år.

Mit liv blev totalt forandret. Jeg glædede mig over at studere, for nu havde jeg et formål med livet. Jeg fik mange venner, bestræbte mig på et blive bedre og gøre det, der var rigtigt, og jeg opdagede, hvad det vil sige at være lykkelig. Endelig vidste jeg, hvorfor jeg levede.

Da jeg havde opnået denne nye lykke og nyt livsindhold, fik jeg et inderligt ønske om at tage på mission. I maj 1992, to år efter min dåb, modtog jeg kaldelsen til at tjene i mit hjemland Tjekkoslovakiet. Kort efter stod jeg med kufferterne i hånden på busterminalen i mit første område, som ikke lå ret langt fra mit hjem. Jeg var meget lykkelig på min mission. Jeg lærte tålmodighed og tolerance – og jeg havde det vidunderlige privilegium at kunne fortælle andre om alt det, som jeg havde erfaret med hensyn til livets mening og formål.

Jeg har nu fuldført min fuldtidsmission og bor i Prag i Republikken Tjekkiet. Af og til træffer jeg folk, jeg underviste som missionær, og hvoraf nogle blev døbt. Vi er stadig venner. I dag er jeg lykkelig, fordi jeg ved, hvad kærlighed, barmhjertighed og tjeneste betyder. Jeg vil leve på en sådan måde, at jeg kun opfylde formålet med mit liv på jorden. Og det er kun muligt gennem Jesu Kristi evangelium. □

Michaela Bladová var den første unge kvinde fra Republikken Tjekkiet, der tjente som fuldtidsmissionær.

FOTO: MARVIN K. GARDNER

ET VAKLENDE SKRIDT AD GANGEN

Albert Peters

Jeg vil aldrig glemme den forandring, som skete i Atiatis liv, da han hørte om evangeliet. Men miraklet ved hans dåb kom ganske bag på mig.

Der er næsten gået tre årtier, men den dag, jeg traf Atiati, står stadig ganske klart i min erindring. Som ung missionær på Samoa havde jeg allerede lært en hel del, men intet havde beredt mig til mødet med Atiati.

Min kammerat, ældste Matagi, og jeg havde besøgt landsbyen Sasina mange gange, men uden videre succes. Da vi kom til landsbyen den pågældende dag, så vi ingen voksne, kun børn. Børnene fortalte os, at de fleste af landsbyens beboere var taget hen til nabolandsbyen for at deltage i en bryllupsfest. Vi fik at vide, at Atiati var den eneste voksne, der var hjemme.

Vi havde aldrig hørt om den mand før, så vi spurgte børnene om, hvor Atiati boede. De viste os vej og fulgte så nysgerrigt efter, da vi gik derhen.

Atiatis *fale* (hytte), som lå i udkanten af landsbyen, så meget afskrækkende ud, da vi nærmede os den. Solen skinnede, men alle *pola'erne* (persienner) var trukket ned. Da vi spurgte børnene, hvorfor de var det, begyndte de bare at fnise. »Gå selv ind og find ud af det,« svarede de.

Da vi gik op til *fale'en*, råbte jeg en hilsen. Jeg kunne høre noget, der lød som et menneske, der våndede sig i smerte. En af de store drenge, spænede frem, trak et pola til side og råbte: »Atiati, mormonerne vil tale med dig.« Og så stak børnene af i en fart.

Tøvende trådte ældste Matagi og jeg ind i *fale'en*. Da mine øjne havde vænnet sig til mørket, fik jeg øje på en seng i et hjørne af *fale'en*. På sengen lå en lurvet, forkrøblet skikkelse. Jeg følte mig så ubehageligt til mode, at jeg ville være spurtet ud af hytten, hvis ikke ældste Matagi havde holdt godt fast i min arm. Da vi faldt lidt til ro, så vi, at skikkelsen, som var en mand, forsøgte at sige noget. Jeg gik lidt tættere på, og han bad os trække *pola'erne* op, så han kunne se os.

Da lyset strømmede ind i *fale'en*, kunne vi se, at Atiati var krøbling fra halsen og nedefter, hans lemmer var deforme. Han bad os om at tage plads, og vi præsenterede os. Han stilede os spørgsmål om Kirken og om vores tro, og vi præsenterede den første lektion for ham. Til sidst bar vi vores vidnesbyrd og skulle til at gå.

ILLUSTRERET AF DILLEEN MARSH

Jeg blev dybt rørt, da Atiati spurgte, om vi ville bede med ham, inden vi gik. Hvor var det dog dejligt, at nogen bad os om at bede med dem! Ældste Matagi og jeg knælede ydmygt og bad. Da vi gik, lovede vi Atiati, at vi snart ville besøge ham igen.

Da vi gik hjem den aften, drøftede min kammerat og jeg vores nye vens tilstand. Atiati var blevet ramt af polio 22 år tidligere, og sygdommen havde gjort hans arme og ben uanvendelige. Den eneste del af kroppen, som han kunne bevæge, var halsen, og selv det kun med stort besvær. Sæt nu han blev omvendt? Kunne vi døbe ham, når han var så bevægelseshæmmet? Vi vidste meget lidt om, hvordan man hjælper en handicappet, og vi følte os ret forlegne. Vi blev enige om, at vi, for at undgå pinlige situationer for Atiati, ikke ville besøge ham som missionærer, men kun som gode venner.

Næste dag tog vi atter hen til Sasina. Der var en del mennesker, som vi gerne ville tale med. men da vi nåede frem til landsbyen, havde alle for travlt til at tale med os. Efter at have banket på døre uden held i flere timer, besluttede vi os for at besøge Atiati, inden vi gik hjem.

Da vi trådte ind i Atiatis *fale*, kunne jeg straks fornemme, at der var sket en forandring. Atiati lå stadig i samme stilling, som han formodentlig havde ligget i de sidste 22 år, men noget havde ændret sig. Den Atiati, som vi havde talt med dagen før, havde mistet livslysten. Han havde talt med hviskende stemme og havde set lurvet ud. Den mand, der nu lå på sengen, smilede bredt. Med klar stemme bød han os indenfor og bad os tage plads ved siden af hans seng. Han var nybarberet og havde fået rent tøj på.

Da Atiati så vores forbavsede ansigter, forklarede han, at han havde betalt nogen for at bade og barbere sig. Han havde sågar fået skiftet sengetøj. »I dag,« sagde han, »begynder jeg at leve igen, for i går blev mine bønner besvaret, da I kom til mig.«

Han så mig direkte ind i øjnene og fortsatte: »Jeg har ventet i over 20 år på, at nogen skulle komme og fortælle mig, at de havde Kristi sande evangelium. I skal vide, at jeg de sidste 20 år ikke har foretaget mig andet end at ligge her og læse i Bibelen. Hvis det, I forkynder, virkelig er Kristi sande evangelium, så vil jeg vide det.«

Det var en ubeskrivelig oplevelse at undervise Atiati. Han kunne citere passager fra Bibelen næsten ordret. Hans spørgsmål var oprigtige, og han forstod de forskellige principper næsten med det samme. Vi talte indgående om forskellige andre evangeliske principper, blandt andet præstedømmet. Atiati kendte intet til denne magt, fordi den samoanske udgave af Bibelen ikke omtalte den. Vi viste ham adskillige skriftsteder i kong Jakob-oversættelsen af Bibelen, hvor ordet *præstedømme* optrådte, og derefter påpegede vi, at da Bibelen blev oversat til samoansk, havde man ikke noget samoansk ord for *præstedømme*, og derfor havde de, der lavede oversættelsen, udeladt ordet og dets betydning.

Snart blev Atiati omvendt. Han ønskede at blive døbt. Han ønskede at modtage præstedømmet. Nu var det op til os at døbe ham.

Vi fastsatte en dato og et sted, hvor vi kunne udføre dåbshandlingen. Atiati bad os om at faste med ham, så han kunne få styrke til at udholde dåbens fysiske strabadser. Vi bad distriktslederen og hans kammerat om at hjælpe os. Nogle af landsbyens beboere havde kun hån til overs for en kirke, som de ikke forstod, og nogle af dem drillede sågar Atiati på grund af hans handicap. Derfor fik kun få af landsbyens beboere noget at vide om dåben. Vi ville ikke tiltrække en spottende opløb.

Dåben blev sat til at skulle finde sted i kirken i Fagamalo, en landsby, som lå små 12 kilometer derfra. Der var frit udsyn til dåbsbassinet, som stod midt på pladsen foran kirken. Enhver, som gerne ville se på, kunne gøre det ude fra vejen.

Dagen oprandt. For at undgå et opløb, tog vi tidligt hen for at hente Atiati. Men da vi nåede frem, var folk stimlet sammen om Atiatis hytte.

Til at begynde med troede jeg, at der var tilstødt Atiati noget forfærdeligt i løbet af natten. Men da vi steg ud af bilen, var der en, der råbte: »Atiati, mormonerne er kommet for at drukne dig.« Latteren rungede. Landsbyens beboere havde på en eller anden måde fået nys om Atiatis dåb og var nu kommet for at håne ham.

Latteren fortsatte, mens vi bar Atiati ud til den ventende bil. Vi blev noget modløse, men Atiatis tro vaklede ikke. Da vi kørte af sted mod Fagamalo, ønskede vi alle at glemme det ubehagelige optrin, og vi snakkede hyggeligt. Men da vi nåede frem, opdagede vi til vores rædsel, at vejen vrimlede med spottende mennesker.

Da vi bar Atiati forbi den hånende skare og ind i kirkebygningen til dåbsmødet, kæmpede jeg med en følelse af vrede og irritation. Vores distriktsleder, som fornemmede vores humør samt den stemning, der herskede blandt skaren, som var mødt op for at kigge på, bar et brændende vidnesbyrd om dåbens betydning. Da han var færdig, løftede vi Atiati op og bar ham ud til dåbsbassinet. Da vi trådte ud af kirkebygningen, begyndte de hånlige tilråb.

»Atiati, din gamle tåbe, er du ikke klar over, at mormonerne vil drukne dig?«

»Hør, Atiati, kan du svømme?«

»I må hellere nøjes med at sprøjte vand på ham, for han kan jo ikke komme ned under vandet, mormoner!«

Vi fornemmede alle, at det ondes kræfter omgav os, mens vi beredte os på denne helligste af alle ordinanser. Atiati havde bedt mig om at døbe sig. Jeg trådte ned i vandet og vendte mig for at hjælpe ældsterne med at bære Atiati ned i vandet. Da jeg rakte op efter ham, så ham på os og sagde: »Sæt mig ned.«

Hjertet sank i livet på mig. Jeg frygtede, at Atiati, der havde været trofast og standhaftig i alle de uger, hvor vi havde undervist ham i evangeliet, nu var ved at give op. Vi tøvede, og atter bad han os om at sætte sig ned.

Skaren var klar over, at der var ved at ske noget, så drillerierne og latteren tog til. Vores tro på Atiati vaklede.

Atiati, der gættede årsagen til vores tøven, smilede og sagde: »Det her er densstørste begivenhed i mit liv. Jeg ved uden skygge af tvivl, at dette er den eneste måde, hvorpå man kan opnå evig frelse. Jeg vil ikke bæres ind til min frelse! Jeg vil stole på Herren og hans hjælp.«

Vi satte Atiati ned på jorden. De, der var kommet for at håne os, følte sig nu belønnet. For dem så det ud som om, at Atiati havde afslået dåben, og at mormonerne havde lidt nederlag.

Atiati bad os om at hæve sine hænder, så han kunne holde fat i gelænderet. Ved en enorm kraftanstrengelse forsøgte han at hæve sig op. Latteren begyndte at stilne af. Atiati kom op at stå med skælvende krop og sveden drivende ned ad panden. Vi brændte alle efter at række ud og støtte ham, men ingen vovede at røre sig. Vi overværede et mirakel. En mand, som havde ligget i sengen med deforme lemmer, ude af stand til at gå eller blot løfte sine arme, stod nu oprejst.

Skaren stod helt stille og lamslået. Ingen rørte sig eller sagde noget.

Langsomt, med et vaklende skridt ad gangen, trådte Atiati ned i vandet. Overvældet af det, der var sket, kunne jeg slet ikke huske ordene til dåbsbønnen. Atiati måtte opmuntre mig lidt, før jeg genvandt fatningen og kunne udføre den hellige ordinanse. Da jeg havde døbt Atiati, bad han om at blive båret fra bassinet hen til kirkebygningen, hvor vi bekræftede ham som medlem af Kirken og overdrog ham Helligåndens gave.

Atiati vedblev med at være en kilde til inspiration. Ved hjælp af en stok genvandt han hurtigt evnen til at gå uden hjælp fra andre. Den nærmeste gren af Kirken lå i landsbyen Aopo, som lå fem kilometer derfra, og vejen gik op ad en stejl bakke. Hver søndag gik Atiati hjemmefra klokken fire om morgenen for at kunne være fremme til klokken ti, hvor møderne begyndte.

Da jeg besøgte Atiati for sidste gang, spurgte jeg ham, hvordan han havde vidst, at han ville være i stand til at gå den morgen, da han blev døbt. Han sagde: »Ældste Peters, Bibelen fortæller os, at tro kan flytte bjerge. Når tro nu kan flytte et stædigt bjerg, så tvivlede jeg ikke på, at den også kunne få mine lemmer til at fungere.« □

NYT LYS PÅ JESU JORDISKE LIV OG LÆRDOMME

Gennem de åbenbaringer, som profeten Joseph Smith modtog, har Kirkens medlemmer fået meget ny viden om Jesus Kristus.

For eksempel ved vi, at Jesus blev udvalgt i forudtilværelsen, at han skabte verdenerne under Faderens vejledning, at han viste sig for og vejledte profeter i både den gamle og den nye verden, inden hans jordiske liv begyndte, at han som et opstandent menneske viste sig for mange mennesker i den nye verden, at han i 1820 sammen med Faderen viste sig og kaldte Joseph Smith til profet, samt at han til sin tid vil vende synligt tilbage.

Derudover har vi meget ny kundskab om Frelserens jordiske virke. Det følgende er et udpluk af den nye kundskab, som de sidste dages hellige sidder inde med takket være de åbenbaringer og nye skrifter, som profeten Joseph Smith modtog. Meget af denne viden stammer fra profetens oversættelse af passager i kong Jakob-oversættelsen af Bibelen. Denne oversættelse, der i dag kendes som Joseph Smiths Oversættelse, var et værk, som han selv beskrev som en »del af min kaldelse« (*History of the Church*, 1:238), en tanke, der underbygges i den ottende trosartikel: »Vi tror, at Bibelen er Gud ord, *for så vidt, som den er rigtigt oversat*« (fremhævelse tilføjet). I den følgende artikel vil *Joseph Smiths Oversættelse* være forkortet med JSO.

Gennemgangen af hver af profeten Joseph Smiths rettelser og tilføjelser til den bibelske tekst, som er anført nedenfor, er nødvendigvis meget kortfattet. Efterhånden som du læser hvert punkt, bør du studere de relevante vers i din egen Bibel, således at du ser redegørelserne i deres bibelske sammenhæng.

1. Tegn i den nye verden markerede Jesu fødsel. I den gamle verden så de vise mænd »hans stjerne gå op« (Matt 2:2). I Den Nye Verden fandt en lidt anderledes, men dog tilsvarende begivenhed sted, sådan som vi læser det i Mormons Bog, der blev oversat af Joseph Smith. Fem år før den store Forløsers fødsel profeterede Samuel, en lamanitisk profet, at ved »hans komme … skal (der) blive store lys på himlen, så at der natten før han kommer, ikke skal være mørke …

Derfor skal der blive een dag og en nat og en dag, som om det var een dag uden nat …

Og se, der skal opgå en ny stjerne, en sådan, som I aldrig før har set« (Helaman 14:3-5).

»Og det skete, at de ord … blev opfyldt« (3 Nephi 1:15).

2. De vise mænd ankom en rum tid efter Jesu fødsel. Tiden gik. Og så, på kong Herodes' tid, ankom de vise mænd fra østerland til Jerusalem. JSO gør det klart, at de spurgte om, hvor de kunne finde *barnet*, som var blevet født – ikke et spædbarn, sådan som de fleste oversættelser antyder. Og de vise mænd omtalte barnet som jødernes *Messias* (se JSO Matt 3:1-2; sammenlign med Matt 2:2), snarere end jødernes *konge*.

Da Herodes hørte disse ord, indkaldte han alle ypperstepræsterne og de skriftkloge og krævede at få at vide, hvor profeterne havde skrevet angående Kristi fødested. JSO tilføjer, at Herodes blev meget bange, men at han ikke troede på pro-

ILLUSTRERET AF ROBERT T. BARRETT

R.T. BARRETT

***Marias lovsang.* Maria glæder sig sammen med sin kusine Elisabeth over det barn, hun venter, nemlig Guds Søn (se Luk 1:39-56).**

feterne (se JSO Matt 3:4; sammenlign med Matt 2:4).

Præsterne og de skriftkloge fortalte Herodes, at profeterne havde skrevet, at Kristus skulle fødes i Betlehem i Judæa. I visse oversættelser omtales Betlehem som en af Judæas fyrster, men JSO gør det helt klart, at det var *Kristus*, som skulle være fyrsten (se JSO Matt 3:6; sammenlign med Matt 2:6).

3. Ny indsigt i Jesu ungdom.

▪ Da Jesus var 12 år gammel, fandt Maria ham i templet hos lærerne. I de fleste bibeloversættelser står der, at Jesus »lyttede« og »stillede spørgsmål« til lærerne. Men JSO gør det klart, at det var *lærerne*, der lyttede, mens *Jesus* besvarede de spørgsmål, som de havde stillet (se JSO Luk 2:46).

▪ »Selv Jesus, Guds Søn,« sagde profeten Joseph Smith, »måtte ... mange gange beherske sine følelser for sin og sine tilhængeres sikkerheds skyld og måtte skjule sit hjertes oprigtige hensigter med henblik på mangt og meget, der hørte ind under hans Faders rige. Da han endnu var en dreng, var han i besiddelse af al den intelligens og klogskab, der var nødvendig for at sætte ham i stand til at regere og styre jødernes rige, og han kunne samtale med de klogeste og lærdeste lovkyndige og teologer og få deres teorier og fremgangsmåder til at se ud som tåbeligheder i sammenligning med den visdom, han var i besiddelse af; men han var endnu blot en dreng og manglede legemlig styrke til at forsvare sig og var underkastet kulde, sult og død« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, side 477).

▪ Fra JSO erfarer vi, at Jesus voksede op sammen med sine brødre, blev stærk og ventede i mange år tålmodigt på, at tiden for hans tjenestegerning skulle oprinde; at han tjente sin far (Josef) og ikke talte som andre mennesker; samt at han ikke kunne belæres, for han behøvede ikke at blive belært af mennesker (se JSO Matt 3:24-26).

4. Da Maria anmodede Jesus om hjælp ved bryllupsfesten, spurgte han hende, hvad han kunne gøre for hende. I de fleste Bibeloversættelser virker det svar, som Jesus giver sin mor, Maria, da hun bad ham om hjælp ved bryllupsfesten i Kana, en smule afvisende: »Hvad vil du mig, kvinde? Min time er endnu ikke kommet« (Joh 2:4). I JSO lyder Jesu ord langt mere respektfulde. Han siger, at han vil gøre, hvad hun forlanger, for hans time er endnu ikke kommet (se JSO Joh 2:4).

5. Jesus gik ud i ørkenen for at tale med Gud. JSO forklarer, at Jesus gik ud i ørkenen for at være sammen med Gud, ikke for at lade sig friste af djævelen, som der står i de fleste bibeloversættelser (se JSO Matt 4:1). Det var først, da Jesus havde fastet i 40 dage og samtalet med Gud, at han blev overladt til djævelens fristelser (se JSO Matt 4:2), skønt Satan *forsøgte* at friste ham i løbet af denne 40 dages periode (se JSO Mark 1:10-11).

6. Ånden førte Jesus op på templets tinde.

▪ Herren åbenbarede for Joseph Smith, at det ikke var Satan, men *Ånden*, som førte Jesus til Jerusalem og stillede ham på templets tinde (se JSO Matt 4:5). Det var først da, at djævelen kom til ham (se JSO Matt 4:6; se også JSO Luk 4:9).

▪ På samme måde åbenbarede Herren, at Satan ikke førte Jesus op på et højt bjerg, men at Jesus var i Ånden, og *Ånden* tog ham og viste ham verdens riger. Og så kom djævelen og sagde, at han kunne give Jesus alle disse ting (se JSO Matt 4:8-9; se også JSO Luk 4:5).

7. Jesus døbte. De fleste oversættelser siger, at Jesus ikke personligt døbte nogen, men JSO forklarer, at det *gjorde* Jesus – bare ikke lige så mange som sine disciple. Han lod dem udføre dåb som et eksempel på, at de skulle benytte hinanden først (se JSO Joh 4:3-6).

8. Farisæerne stræbte Jesus efter livet allerede tidligt i hans tjenestegerning.

Ifølge de fleste oversættelser finder det tidligste nedskrevne overfald

***(Til venstre) Jesu fødsel. Maria, Jesusbarnet og Josef* (se Luk 2:4-7). *Simeon med Kristusbarnet i sine arme.* Simeon takker Gud for, at han har fået lov til at se Israels frelse, sådan som det var blevet ham lovet (se Luk 2:25-35).**

på Jesus sted ved Nazaret i begyndelsen af hans storslåede virke i Galilæa. Men JSO afslører, at selv under Jesu tidligere virke i Judæa, søgte farisæerne efter en anledning til at slå ham ihjel. Mange af dem havde anerkendt Johannes som profet, men de troede ikke på Jesus (se JSO Joh 4:2).

9. Jesus modtog ikke fylden på én gang, men »gik fra nåde til nåde«. Johannes Døber er muligvis begyndt at nedskrive en beretning om sit virke, efter at han var blevet fængslet i Makærus. Den 6. maj 1833 åbenbarede Herren i Kirtland i Ohio et uddrag af Johannes' optegnelse til Joseph Smith. I den optegnelse bar Johannes vidnesbyrd om Jesu gradvise åndelige udvikling.

»Og jeg, Johannes, så, at han ikke modtog fylden fra begyndelsen, men at han fik nåde for nåde.

Han ... gik fra nåde til nåde, indtil han fik fylden ...

Og han fik al magt, både i himlen og på jorden, og Faderens herlighed var med ham; thi han boede i ham ...

Han modtog en fylde af sandheden, ja, af al sandhed« (L&P 93:12-13, 17, 26).

10. Ny tekst fra Jesu belæringer i Bjergprædikenen.

■ Tidligt i løbet af sit virke i Galilæa holdt Jesus den tale, der kendes som Bjergprædikenen. I JSO står der anført, at i stedet for at sige til *alle* mennesker, at de ikke skulle bekymre sig om deres liv, mad eller klæder (sådan som mange oversættelser antyder), satte Jesus *De Tolv* ind i deres pligter som missionærer og gav derpå den pågældende formaning til *dem alene*. Han gav sine disciple besked om at gå ud i alverden og forkynde evangeliet uden tanke for verden, for verden ville hade dem og forfølge dem og kaste dem ud af synagogerne. Ikke desto mindre skulle disciplene gå fra hus til hus og undervise folket. Jesus lovede, at han ville gå forud for dem, samt at deres himmelske Fader ville forsyne dem med den mad og de klæder, som de havde brug for (se JSO Matt 6:25-27).

■ JSO fremmer også vores forståelse af, hvad Jesus sagde til sine disciple angående evangeliets hemmeligheder. I JSO identificerer han ordet *perler* og vendingen »det hellige,« som nævnes i Matthæus 7:5, med rigets hemmeligheder. Derefter gav Jesus sine disciple besked på at gå ud i alverden og prædike omvendelse for alle. Han formanede dem også at holde rigets hemmeligheder for sig selv, for det var ikke passende at give det hellige til hundene (det vil sige »til ... dem, der ikke er værdige«; se L&P 41:6) eller kaste perler for svin, for de ville trampe perlerne ned. Jesus fortalte sine disciple, at verden ikke kunne modtage det, som selv ikke de kunne forstå. Derfor skulle disciplene ikke give deres perler til verden, for verden ville vende sig mod disciplene og sønderrive dem (se JSO Matt 7:9-11).

11. Jesus forkyndte, at dåb skal udføres værdigt og med guddommelig myndighed. Profeten Joseph Smith blev gjort opmærksom på en begivenhed i Herrens tjenestegern-

R.T. BARRETT

***(Til venstre) Kaldelsen af Peter og Andreas.* Jesus byder Peter og Andreas at følge sig (se Matt 4:18-20). *Bjergprædikenen.* Jesus underviser på en bjergskråning ved Galilæa Sø (se Matt 5-7).**

ing, som hidtil ikke var blevet nedskrevet: På et tidspunkt i løbet af det første år af Jesu virke i Galilæa, krævede farisæerne, at Jesus svarede dem på, hvorfor han ikke anerkendte deres dåb, eftersom de efterlevede Moseloven. Jesus svarede, at de faktisk ikke overholdt loven. Hvis de virkelig overholdt loven, ville de tage imod ham, for det var ham, der havde givet loven. Han fortalte dem, at han forkastede deres dåb, fordi den intet gavnede dem – for når det nye kommer, lægges det gamle til side (se JSO Matt 9:18-21).

12. Jesus forkyndte også, at sabbatten var en dag, hvor man skulle lovprise Gud. Under sit virke i Galilæa svarede Jesus farisæerne på, hvorfor han og hans disciple spiste korn, som var indsamlet på en mark på sabbatsdagen. Det var på det tidspunkt, at Jesus fremkom med det princip, at »sabbatten blev til for menneskets skyld, og ikke mennesket for sabbattens skyld« (Mark 2:27). JSO tilføjer, at Jesus gjorde farisæerne opmærksomme på, at sabbatten var givet til mennesket som en hviledag og en lejlighed til at lovprise Gud, og ikke blot en dag, hvor man skulle afholde sig fra at spise. Jesus sagde, at eftersom Menneskesønnen skabte sabbatsdagen, er Menneskesønnen sabbattens Herre (se JSO Mark 2:26-27).

13. Jesus erklærede åbenlyst og oftere end hidtil kendt, hvem han var. De korrektioner i de fire evangeliske tekster, som Herren åbenbarede til Joseph Smith, gør det klart, at Jesus åbent erklærede, hvem han var, i større offentlighed og hyppigere end det angives i andre oversættelser:

- Jesus fortalte Nikodemus, at de hellige profeter, som havde prædiket i gamle dage, havde vidnet om ham (se JSO Joh 3:18).
- Da Jesus kaldte Peter og Andreas til at følge sig, sagde han, at profeterne havde skrevet om ham (se JSO Matt 4:18).
- I Kapernaum var der nogle mænd, som anklagede Jesus for at udgive sig for at være Guds Søn (se JSO Mark 3:21).
- Da Herren havde bespist 5000 mennesker, underviste han dagen efter i synagogen i Kapernaum, hvor han åbent belærte om sig selv og sin mission. Ifølge JSO sagde Jesus, at intet menneske kan komme til ham, medmindre vedkommende adlyder Faderen, som sendte ham. Det var Faderens vilje, at de skulle modtage Sønnen, for Faderen vidner om ham; og den, der tager imod det vidnesbyrd og gør Faderens vilje, vil Jesus opvække ved de retfærdiges opstandelse (se JSO Joh 6:44).
- JSO beretter, at under Frelserens virke i Peræa trådte nogle mennesker ud af skaren og kom hen til Jesus. De spurgte og sagde, at når de nu havde Moses' og profeternes skrivelser, om et menneske da ikke kunne opnå evigt liv ved at efterleve deres lærdomme?

Jesus svarede, at de egentlig ikke kendte Moses' og profeternes lærdomme, for hvis de kendte dem, ville de tro på ham. Hensigten med disse

Kristus helbreder manden med den visne hånd. **I synagogen, hvor Jesus helbredte manden, spurgte Herren, om det er lovligt at gøre godt på sabbatten (se Luk 6:6-11).**

skrivelser var netop at vidne om ham, for han var sendt for at give dem liv (se JSO Luk 14:35-36).

■ Det var også under Jesu virke i Peræa, at nogle farisæere spottede ham. De sagde, at eftersom de havde loven og profeterne, ville de ikke anerkende Jesus som deres hersker, og de anklagede Jesus for at sætte sig til doms over dem.

Jesus svarede, at loven og profeterne vidnede om ham. Faktisk havde samtlige profeter helt op til Johannes Døber forudsagt hans komme. Han spurgte dem, hvorfor de underviste i loven, men fornægtede det, som stod skrevet, og fordømte ham, som Faderen havde sendt ned for at opfylde loven, således at de alle kunne blive forløst? (Se JSO Luk 16:16-17, 20).

■ Joseph Smith erfarede, at da Pilatus, inden korsfæstelsen, spurgte Jesus, om han var jødernes konge, veg Herren ikke udenom, sådan som de fleste bibeloversættelser antyder, men svarede entydigt, at det var han (se JSO Mark 15:4).

14. Jesus fordrede fuldkommen hengivenhed mod sig og sit evangelium. Henimod afslutningen af sit virke i Galilæa begyndte Jesus at lægge endnu større vægt på den hengivenhed mod ham og hans evangelium, som fordres af den, der ønsker at ændre sit liv. Jesus sagde, at det at tage sit kors op, som nævnes i Matthæus 16:24, betød, at fornægte sig selv al ugudelighed og alle verdslige lyster og i stedet holde hans befalinger. Han formanede sine disciple, at de ikke måtte overtræde hans bud om det så var for at redde livet, for den, der reddede sit liv i denne verden (ved at bryde budene), ville miste det evige liv i den næste verden. Men den, som mistede sit liv i denne verden for Jesu skyld, skulle vinde det evige liv. Vi bør derfor forsage verden og redde vore sjæle (se JSO Matt 16:26-29).

■ Efterhånden som profeten Joseph Smiths arbejde med bibeloversættelsen skred frem, erfarede han, at vi i det mindste skal være *villige* til at lade vores liv for Herrens sag og for evangeliets sag. Hvis vi ikke er villige til det, vil vi gå glip af det evige liv. Men den, der er villig til at give sit liv for Herren og evangeliet, vil få evigt liv. Herren formanede os derfor om ikke at skamme os over ham (se JSO Mark 8:37-38, 40).

■ I JSO fortæller Jesus os, at vi for at blive hans disciple må tage vores eget kors op og følge ham. JSO gør det klart, at det at tage sit kors op betyder, at man fornægter sig selv al ugudelighed og enhver verdslig lyst og holder Herrens befalinger (se JSO Matt 16:26). Frelseren rådede os derfor til at beslutte os for at gøre det, som han belærer os om og befaler os at gøre (se JSO Luk 14:27-28).

■ JSO afslører, at Jesus under hele sit virke i Peræa vedblev med at fremhæve den fuldkomne hengivenhed, der fordres, hvis evangeliet skal gøre os til nye mennesker. I Matthæus-evangeliet møder vi en rig ung mand, som havde afslået at sælge alt, hvad han ejede, og give pengene til de fattige. Om sådanne sagde Jesus, at »'det er lettere for en kamel at komme igennem et nåleøje end for en rig at komme ind i Guds rige.'

Da disciplene hørte det, blev de meget forfærdede og sagde: 'Hvem kan så blive frelst?'« (Matt 19:24-25).

JSO tilføjer, at Jesus kendte deres tanker og sagde, at hvis mennesker vil forsage alt for hans skyld, kan Gud gøre alt det, som han har talt, muligt (se JSO Matt 19:26).

15. Jesus forkyndte, at små børn ikke har brug for omvendelse. JSO viser, at Jesus tydeligt belærte sine disciple om, at små børn ikke har brug for omvendelse. I den sidste del af sit virke i Galilæa kaldte Jesus et lille barn hen til sig og sagde, at Menneskesønnen var kommet for at frelse dem, der var fortabt, og for at kalde syndere til omvendelse. Han sagde, at små børn ikke behøvede at omvende sig, og at han ville frelse dem (se JSO Matt 18:11).

***Kristus går på vandet.* Jesus rækker hånden ud til den synkende Peter, som var begyndt at gå på vandet hen til Jesus (se Matt 14:22-33).**

Profeten Joseph Smith erfarede, at disciplene senere under Herrens virke i Peræa havde denne lærdom i tankerne, da de revsede dem, der bragte små børn hen til Jesus, så han kunne velsigne dem. Ved den lejlighed sagde disciplene, at det var der ikke nogen grund til, eftersom Jesus allerede havde sagt, at han ville frelse de små børn (se JSO Matt 19:13).

16. Jesus sagde, at vi ikke måtte lade vores venner lokke os væk fra hans lærdomme. JSO tydeliggør, hvad det var, Herren mente, da han talte om at skære den hånd af, som forarger os. Han talte om de af vore nærmeste, som ville lede os på vildspor. Hvis vores bror for eksempel forargede os og derefter ikke ville bekende og forsage sin synd, skulle han afskæres fra os andre. Herren sagde, at det var bedre for os at undvære ham i dette liv, end at skulle følges med ham i helvede.

Jesus sagde, at det princip også omfatter dem, vi betragter som vore forbilleder. Hvis en sådan overtræder, vil han blive forkastet. Ethvert menneske må stå eller falde på egen hånd og ikke sætte sin lid til andre. Det er bedre at træde ind i himlen uden sådanne venner, end at blive kastet i helvede sammen med dem (se JSO Mark 9:40-42, 44, 46-48).

***Kristus og den rige, unge mand.* Den rige, unge mand vandrer bort efter at have hørt Jesu opfordring til at give sine rigdomme til de fattige (se Matt 19:16-26).**

17. Joseph Smith lærte mere om, hvad der skete ved Jesu forklarelse.

■ Profeten Joseph Smith sagde: »Frelseren, Moses og Elias gav nøglerne til Peter, Jakob og Johannes på bjerget, da de blev forklaret for ham« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, side 187). Profeten erfarede også, at Herren på Forklarelsens Bjerg havde vist Peter, Jakob og Johannes, hvordan jorden engang i fremtiden skulle blive forklaret:

»Den, der holder ud i troen og gør min vilje ... (skal) få arvelod på jorden, når forklarelsens dag kommer;

når jorden skal forklares efter det mønster, som blev vist mine apostle på bjerget, hvorom I endnu ikke har fået den fuldstændige beretning« (L&P 63:20-21).

■ Joseph Smith erfarede også, at Herren anvendte betegnelsen *Elias* om mere end en person. På vej ned fra bjerget spurgte Peter, Jakob og Johannes Jesus, hvorfor der i profetien blev sagt, at Elias skulle komme *før* Herrens store og frygtelige dag (se Mal 3:23-24), når Jesus faktisk var begyndt sit virke, før Elias viste sig for ham på bjerget.

Jesus sagde, at Elias sandelig ville komme og genoprette alt, sådan som profeterne havde skrevet, men at der allerede var kommet en elias. Denne elias havde beredt hans vej, men folket havde ikke anerkendt dette sendebud og havde behandlet ham, som de fandt for godt. Frelseren definerede derefter en *elias* som den, der bereder vejen for ham. Da forstod disciplene, at Jesus ikke kun talte om Johannes Døber, men også om en anden, som skulle komme og genoprette alt, sådan som profeterne havde skrevet (se JSO Matt 17:10-14).

18. Nogle af Jesu tilhængere turde ikke bekende deres tro på ham. Profeten Joseph Smith opdagede noget, som hidtil havde været ukendt for bibelforskere: Ved slutningen af Jesu tre-årige tjenestegerning var nogle af hans disciple og tilhængere begyndt at tale åbenlyst imod ham, fordi de var bange for at bære vidnesbyrd om ham over for andre. Men han sagde, at det var noget, som de kunne omvende sig fra (se JSO Luk 12:10-12).

19. På grund af jødernes vantro skulle Jesus ikke sige meget om det spredte Israel. Jesus fortalte jøderne, at han havde andre får, som ikke var af deres fold. Men på grund af jødernes reaktion, gav Faderen Jesus besked på ikke at fortælle jøderne mere om denne sag. Som Jesus sagde til nephiterne: »I er mine disciple, og I er ... en levning af Josefs hus ...

Så meget befalede Faderen mig at sige til dem:

Jeg har andre får, som ikke hører til denne fold, dem må jeg også føre hid, og de skal høre min røst, og der skal blive een hjord og een hyrde.

Men som følge af deres hårdhjertethed og vantro forstod de ikke mine ord; derfor befalede Faderen mig til ikke at sige mere til dem derom« (3 Nephi 15:12, 16-18).

20. Joseph Smith erfarede lærte meget, der tydeliggør de informationer, som Jesus gav sine disciple på Oliebjerget. I Frelserens sidste uge i dette liv vendte han tilbage til templet, dagen efter at han havde renset ud i det. Denne dag talte Jesus om mange betydningsfulde emner, blandt andet den kommende ødelæggelse af templet. Hans ord fremkaldte spørgsmål fra disciplene, og Herrens svar kendes i dag som talen om de sidste tider.

De fleste oversættelser af denne prædiken i Matthæus, Markus og Lukas indeholder vigtige belæringer og profetier. Men i århundreder har rækkefølgen af indholdet i Herrens prædiken fået bibelforskere til at stille mange spørgsmål. Det er derfor ikke overraskende, at Herren åbenbarede yderligere, tydelig information angående belæringerne i denne tale til sin store genopretter i de sidste dage, Joseph Smith.

Disse nye oplysninger, som profeten Joseph Smith modtog, er så omfattende og retter så meget i de eksisterende bibeludgaver, at der ikke her er plads til at undersøge det

***(Til venstre) Triumfindtoget i Jerusalem.* Jesus rider ind i Jerusalem på et ungt føl (se Luk 19:28-40). *I Getsemane Have.* Jesus beder og lider i Getsemane Have (se Matt 26:36-46).**

hele. Ikke desto mindre kan det fastslås, at profeten Joseph Smith den 7. marts 1831 modtog afsnit 45 af Lære og Pagter. I versene 15 til 59 gennemgår Herren sin tale på Oliebjerget, »som jeg viste mine disciple det« (vers 16). Ved afslutningen af sin gennemgang siger Herren, at »I skal ikke få mere at vide angående dette afsnit, førend Det nye Testamente er blevet oversat, og deri vil alt dette blive åbenbaret« (vers 60). Senere samme år modtog profeten Joseph Smith derfor Joseph Smith-Matthæus-teksten, som omfatter Matthæus 23:39 og hele kapitel 24, som nu findes trykt i Den Kostelige Perle. Da profeten senere oversatte Lukasevangeliet, modtog han den korrekte oversættelse af kapitlerne 12, 17 og 21 i Lukas, som har forbindelse til indholdet i Matthæus 24.

Disse nye tekster giver en klar struktur i Jesu prædiken, og det er denne struktur, som giver os en ny forståelse af Herrens lærdomme. Det følgende er noget af det, som vi lærer:

- Jesus fortalte åbent sine disciple, at »dette folk skal blive ødelagt og spredt blandt alle nationer« (L&P 45:19), og det skulle ske indenfor »denne slægt« (vers 21), og at »alt det ... er kun veernes begyndelse, som skal komme over dem« (Joseph Smith-Matthæus 1:19).

- Jesus sagde, at i de sidste dage, »når ikke-jødernes tid er kommet, da skal et lys bryde frem blandt dem, der sidder i mørke, og det er mit evangeliums fylde.

Men de modtager det ikke; ... men de vender deres hjerter bort fra mig på grund af menneskebud« (L&P 45:28-29).

- Herren gjorde forløbet helt klart ved at sige, at *»igen* skal ødelæggelsens vederstyggelighed« komme over Jerusalem (Joseph Smith-Matthæus 1:32; fremhævelse tilføjet). »Himmelens kræfter skal rystes« (vers 36), og da skal de retfærdige opløftes. I JSO taler Jesus om engle, der stiger ned og indsamler de retfærdige fra alle verdenshjørner (se JSO Luk 17:38).

- »Men førend Herrens arm falder, skal en engel blæse i sin basun, og de hellige, som er hensovet, skal komme frem og møde mig i skyen« (L&P 45:45). derefter skal »Herren ... sætte sin fod på dette bjerg, og det skal gå midt over« (vers 48), og jøderne vil »se på mig og sige: Hvad er det for sår i dine hænder og fødder?« (vers 51).

- Når Jesus har renset verden, skal »Satan ... bindes, så han ikke mere skal have plads i menneskenes børns hjerter« (L&P 45:55).

21. Ved nadverens indstiftelse belærte Jesus om, at vi skulle ihukomme ham. Den gengivne tekst til Jesu ord ved det sidste måltid med De Tolvs Kvorum giver os en klarere og bedre forståelse af Frelserens instrukser med hensyn til nadverordinansen. Ifølge teksten tog Jesus, mens de sad og spiste, brødet og velsignede det, derefter brød han det, gav det til sine disciple og bad dem om at spise det. JSO gør det helt klart, at brødet ikke bogstaveligt var hans legeme, men et *symbol* på hans

***Korsfæstelsen*. Jesus bliver korsfæstet på Golgata (se Joh 19:16-30).**

legeme. Han pålagde disciplene at spise brødet *til ihukommelse* af hans legeme; når som helst de gjorde det, skulle de *ihukomme denne stund sammen med ham.*

Frelseren gjorde det samme med bægeret. Efter at have takket for det, rakte han bægeret til dem, og de drak alle af det. Derefter sagde han, at dette bæger var *til ihukommelse* af hans blod, som skulle udgydes for mange. Vi erfarer også, at den ordinanse, som han her gav apostlene, var en ny pagt, og de blev pålagt at vidne om ham for alle folkeslag. Når som helst de deltog i den ordinanse, skulle de *ihukomme, at han tømte bægeret med dem for sidste gang i sit jordiske liv* (se JSO Mark 14:20-24).

22. I Getsemane Have var det disciplene og ikke Jesus, der blev »grebet af forfærdelse«. Profeten Joseph Smith erfarede, at det ikke var Jesus, der blev »grebet af forfærdelse,« sådan som de fleste oversættelser angiver, men i stedet var det disciplene, der blev grebet af forfærdelse. De blev tunge om hjertet og begyndte at spekulere på, om Jesus mon var Messias. Jesus vidste, hvilke tanker der spøgte i deres hjerter, og derfor bad han dem om at blive hos sig, mens han bad (se JSO Mark 14:36-37). Derefter trak Jesus Peter, Jakob og Johannes til side og revsede dem. Han fortalte dem, at hans sjæl var grebet af stor sorg, ja, indtil døden (se JSO Mark 14:38).

Angående dybden af Jesu lidelser, da han fuldbragte sin storslåede forsoning, har Herren åbenbaret følgende til profeten Joseph Smith: »Thi se, jeg, Gud, har lidt dette for alle, for at de, som vil omvende sig, ikke skal lide.

Men dersom de ikke vil omvende sig, må de lide, ligesom jeg.

Og mine lidelser gjorde, at selv jeg, Gud, den største af alle, skælvede af smerte og blødte fra hver pore og led både på legeme og sjæl og ønskede, at jeg ikke skulle drikke den bitre kalk.

Dog, ære være Faderen, jeg tømte den og fuldendte mine forberedelser for menneskenes børn« (L&P 19:16-19).

23. De soldater, som korsfæstede Jesus, var ikke klar over, at de korsfæstede Guds Søn. Profeten Joseph Smiths oversættelse angiver, at Jesu ord »de ved ikke, hvad de gør« (Luk 23:34) henviste til soldaterne, som havde korsfæstet ham (se JSO Luk 23:35), og at udtalelsen ikke har en bredere betydning, sådan som nogle oversættelser lader formode.

24. Jesu sidste ord var, at hans Faders vilje var sket. JSO afslører, at Jesus, blandt sine sidste ord på korset, gav udtryk for, at han havde været lydig mod det, som Faderen havde sendt ham ned for at udføre. Det er noget, som ikke findes i andre bibeloversættelser. Kort før sin død, da hans lidelser var ved at være overstået, råbte Frelseren med høj røst til sin Fader, at værket var fuldbragt og Faderens vilje sket (se JSO Matt 27:54).

25. Der skete store naturkatastrofer, og der var tre dages mørke i Den Nye Verden i forbindelse med Frelserens død. I Den Gamle Verden skrev Lukas, at mens Jesus hang på korset »omkring den sjette time ... faldt der mørke over hele jorden indtil den niende time, fordi solen formørkedes; og forhænget i templet flængedes midt igennem« (Luk 23:44-45).

Fra Mormons Bog erfarer vi, at lignende begivenheder fandt sted i Den Nye Verden, deriblandt uvejr, storme, torden, lyn og jordskælv. Derefter »indhylledes hele landet i mørke ...

Og i tre dage kunne man intet lys se,« mens Kristi jordiske liv ophørte. (3 Nephi 8:5-7, 19, 23).

Vi er blevet rigt velsignet gennem profeten Joseph Smiths virke. Selv i dag er mange medlemmer af Kirken slet ikke klar over det fulde omfang af hans virke som åbenbarer. Og den større kundskab, som han modtog om vor Herre Jesus Kristus og hans jordiske liv og lærdomme, hører bestemt til blandt hans største åbenbaringer. □

Nutidsåbenbaringer giver os større kundskab om Herren Jesus Kristus. Vi ved, at han ikke alene virkede i Den Gamle Verden, mens også i Den Nye samt at han den dag i dag åbenbarer sin vilje til os. (Læs de aktuelle artikler på henholdsvis side 8 og 32).

95986 110